

Beleidsplan

**Protestantse gemeente
Zuidoost-Veluwezoom
te Dieren – Laag-Soeren – Spankeren**

2022-2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Wat voor geloofsgemeenschap willen wij zijn?	4
Uitgangspunten voor een duurzame kerkgemeenschap	6
De ‘rode draad’	9
Bijlagen	10
Bijlage 1. Organogram, samenstelling en taken van kerkenraad en diverse werkgroepen	10
Bijlage 2. Overzicht ledenaantallen d.d. 06-07-2022.....	13
Bijlage 3. Rapportage werkgroep Communicatie	15
Bijlage 4. Rapportage werkgroep Diaconie	18
Bijlage 5. Rapportage werkgroep Erediensten en oecumene	22
Bijlage 6. Rapportage werkgroep Jeugdwerk	27
Bijlage 7. Rapportage werkgroep Kerkelijk beheer en financiën.....	38
Bijlage 8. Rapportage werkgroep Pastoraat	40
Bijlage 9. Overzicht andere kerkelijke activiteiten	45
Bijlage 10. Overzicht werkgroepen.....	46

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan dat tot stand is gekomen omdat de Hervormde gemeente Spankeren, Laag-Soeren en Dieren Noord-Oost en de Protestantse gemeente Dieren samen gaan. De werkgroep beleidsplan *Samen..Gaan* is aan het begin van 2022 ingesteld met als opdracht een beleidsplan voor de nieuwe kerkgemeenschap op te stellen. We hebben de meest recente beleidsplannen van beide gemeenten in beeld gebracht, inclusief het rapport van de initiatiefgroep *Samen....Gaan* (Spankeren, Dieren, Ellecom/De Steeg en Rheden)¹. Vervolgens hebben we met alle door de stuurgroep ingestelde werkgroepen gesproken die ieder een deel voor hun rekening namen: pastoraat, diaconie, communicatie, eredienst, jeugd, kerkbeheer en financiën, en met de stuurgroep.

Om gezamenlijk te bepalen wat voor gemeenschap we willen zijn, hebben we in april 2022 een gemeenteavond georganiseerd, waarop we met elkaar in gesprek gingen over de manier waarop we samen een geloofsgemeenschap willen zijn. De resultaten hiervan zijn integraal onderdeel van het beleidsplan geworden.

In het voorliggende beleidsplan zijn de rapportages van de diverse werkgroepen als bijlage toegevoegd. We hebben hieruit de rode draad gehaald en benoemd in dit beleidsplan. De rapportages van de werkgroepen vormen de basis maar omwille van de leesbaarheid zijn deze als bijlagen aan dit beleidsplan toegevoegd. Dit om 'in lijn' te zijn met onze uitgangspunten waarbij degenen die zich inzetten voor een of meerdere onderdelen 'eigenaar' zijn van datgene wat hem/haar is toevertrouwd. Ook voorkomt dit extra administratieve last omdat bij eventuele wijzigingen alleen het onderdeel gewijzigd hoeft te worden waarop dit van toepassing is. Verderop in dit beleidsplan kunt u meer over deze uitgangspunten lezen.

Koos Pluymert, Gert-Jan Meijer, Andrea Eikelenboom, Anneke Janssens

¹ Beleidsplan protestantse gemeente Dieren 2020-23; Eindrapportage Pgd2025; Rapportage initiatiefgroep Samen....Gaan; Eindrapport toekomst Herv. Gemeente Spankeren etc.; Beleidsplan Hervormde gemeente Spankeren, Laag-Soeren, Dieren N-O.

Wat voor geloofsgemeenschap willen wij zijn?

Als eerste stap op weg naar een nieuw beleidsplan en tegelijkertijd als basis voor de beroepingscommissie, hebben we in april een gemeenteavond georganiseerd met als doel elkaar beter te leren kennen maar ook gezamenlijk te bepalen wat voor geloofsgemeenschap we willen zijn. We zijn in kleine groepjes met elkaar in gesprek gegaan over deze vraag, gekoppeld aan hoofd, hart en handen. We kijken als gemeenschap terug op een mooie en waardevolle avond, waarop veel positieve reacties kwamen en waarin ook duidelijk de wil naar voren kwam om samen een mooie gemeenschap te gaan vormen.

Duidelijker dan in onderstaande wordclouds, resultaat van deze gemeenteavond, naar voren komt, kunnen we het niet verwoorden:

Met deze woorden in het achterhoofd, kunnen we de basis van onze gefuseerde gemeenschap zoals hieronder staat, omschrijven. Deze zelfde basis was uitgangspunt voor de beroepingscommissie in hun zoektocht naar een nieuwe predikant.

- Onze wortels liggen in de Bijbelverhalen en het evangelie;
- We zijn een open en veelkleurige gemeenschap die teken wil zijn van Jezus, de Opgestane;
- We willen een pleisterplaats zijn voor gelovigen en zoekenden waarbij God onze oorsprong, ons doel en onze zin vormt. Een pleisterplaats die zichtbaar en merkbaar aanwezig is in de dorpsgemeenschappen van Dieren, Spankeren en Laag-Soeren. Dit biedt ruimte en respect voor verschillende manieren van geloofsbeleving;
- Onze gemeenschap wordt gekenmerkt door openheid; we willen een gastvrije plek zijn voor jong en oud;
- We willen nadrukkelijk zoeken naar nieuw élan en willen gestalte geven aan nieuwe vormen van gemeente-zijn;
- We vormen een hechte gemeenschap waar mensen er voor elkaar willen zijn en het omzien naar elkaar verder wil uitbouwen;
- We willen dienstbaar zijn en blijven aan de dorpen en de wereld;
- Onze gemeenschap wordt gekenmerkt door een oplossingsgerichte houding van geven en nemen.

Uitgangspunten voor een duurzame kerkgemeenschap

Het *Samen..Gaan* proces was ook het moment om na te denken over de organisatiestructuur van onze nieuwe kerkgemeenschap. De landelijke kerk heeft de afgelopen jaren tal van rapporten gepubliceerd over de ontwikkeling rond de ambten van predikant, ouderling en diakenen. De discussie over de ambten is veelal ingegeven door de problematiek die veel kerken ervaren bij het vinden van ambtsdragers. Ook in onze beide kerkgemeenschappen zien we dit: veel gemeenteleden blijken zeker bereid om hun talenten in te zetten maar het 'officiële' ambt schrikt menigeeen af.² Een soortgelijke discussie hebben we als beide kerken al gevoerd als onderdeel van de inrichting van ons pastoraat voor de nieuwe gemeente. Dat is een vruchtbaar traject gebleken met als uitkomst dat nauwer aansluiting is gezocht bij de diversiteit in talenten die mensen hebben en door zodoende taken kleiner in omvang te maken en daarmee aantrekkelijker om op te pakken. Deze ontwikkeling is ook van invloed op de samenstelling van onze kerkenraad en de manier waarop besluitvorming tot stand komt. Samen met de werkgroep beleidsplan is hierover met een delegatie van de stuurgroep van gedachten gewisseld en zijn we tot de volgende uitgangspunten gekomen:

- We streven naar korte communicatielijnen in onze kerkelijke gemeente;
- Naast een gestructureerde proactieve communicatie naar de gemeenteleden is het essentieel om persoonlijke dialoog te organiseren. Heel concreet: organiseer minimaal 2x per jaar een gemeenteavond om daar op een interactieve manier en in kleine groepjes belangrijke ontwikkelingen en besluiten te bespreken. De opzet van de gemeenteavonden zoals die tijdens het *Samen..Gaan* traject is gehanteerd mogen tot inspiratie en voorbeeld dienen;
- Durf als kerkenraad te delegeren naar raden, commissies, werkgroepen, en andere groepen al dan niet tijdelijk gevormd;
- We vergaderen doelgericht en zo minimaal mogelijk;
- Het leiding geven aan de kerkelijke gemeente gebeurt vanuit een houding van faciliteren; inspirerend en dienstbaar leiderschap;
- Zoek aansluiting bij de diversiteit in talenten, ook waar het gaat om de taken van de kerkenraad en de diverse raden;
- Waak over een heldere besluitvorming en motiveer alle gemeenteleden om een bijdrage te leveren aan het gesprek hierover; voorkom dat de besluitvorming bij enkele mensen komt en puur bestuurlijk wordt aangevlogen;
- De landelijke kerk biedt de nodige speelruimte om flexibel met de kerkelijke organisatie om te gaan. Dit impliceert dat het organogram zoals in het volgende hoofdstuk voorgesteld over enkele jaren een andere opzet kent waarbij we evolueren naar een kerkenraad met werkgroepen/raden zoals die actief zijn op het vlak van pastoraal werk, diaconaat en kerkrentmeesterlijk terrein. Heel concreet kan dit bijvoorbeeld betekenen dat wanneer de samenstelling van kerkenraad en Breed Moderamen qua samenstelling grote overeenkomsten gaat vertonen, dat dan een Breed Moderamen waarschijnlijk overbodig zal worden.

² Ter inspiratie een andere kijk op ambtsdrager: <https://protestantsekerk.nl/thema/ambtsdrager/>. Hier worden zowel de kansen als valkuilen heel duidelijk per ambt benoemd.

Anders gezegd en samengevat, gaat het om het stimuleren van eigenaarschap en het tonen van eigenaarschap waarbij regelruimte en vertrouwen centraal staan. De gekozen aanpak in het *Samen..Gaan* proces - waarbij diverse werkgroepen zelfstandig aan de slag zijn gegaan met een opdracht vanuit de stuurgroep - sloot hierop aan. Uit de gesprekken tussen de leden van de werkgroep beleidsplan en afgevaardigden vanuit de diverse werkgroepen bleek dat eenieder die hierbij betrokken was, zich op een eigen en enthousiaste manier heeft ontfermd over de taak waarvoor ze zich verantwoordelijk voelden. Iedere werkgroep heeft hier een eigen rapportage van gemaakt. Om ervoor te zorgen dat deze rapportages écht van de werkgroep zelf blijven en transparant te zijn in de communicatie naar ieder die hierin geïnteresseerd is, is er bewust voor gekozen om de rapportages van alle werkgroepen als bijlagen aan dit beleidsplan toe te voegen. De **'rode draad'** uit alle rapportages is verderop samengevat.

Valkuilen zijn er genoeg voor mensen die zich in zetten als ambtsdrager/vrijwilliger, zoals dat je teveel 'hooi op je vork' neemt omdat je denkt dat je anders te weinig doet of tekort schiet, of dat je zaken niet anders durft op te pakken dan het in het verleden gebeurde. Maar daarentegen biedt ambtsdrager of vrijwilliger zijn ook kansen: het helpt bij je eigen geloofsopbouw; het helpt je om echt iets te doen voor anderen. Laten we leren om het ambt/de taak ontspannen te dragen en daarnaast elkaar niet te hoge verwachtingen op te leggen. Om elkaar te (blijven) zien als 'eigenaar' van onze kerkgemeenschap is het van wezenlijk belang om elkaar op inspirerende wijze te blijven stimuleren. Te denken valt bijvoorbeeld aan het in overleg met alle betrokkenen:

- Te onderzoeken op welke manier de ingezette werkwijze door het pastoraat doorgevoerd kan worden naar de andere werkgroepen;
- De vergaderstructuur en frequentie tussen en binnen alle groepen te bepalen in onderling overleg. Op basis van de mogelijkheden en wensen van alle betrokkenen is er een variëteit aan vergaderstructuren en frequentie te bedenken; er zijn tenslotte 'meer wegen die naar Rome leiden'. Uiteraard is het van belang dat betrokkenen weten wat de samenhang is tussen de eigen taken en het grotere geheel;
- Gemeente-avonden (deels) te laten invullen door diverse werkgroepen;
- Spontane initiatieven te omarmen waarbij de initiatiefnemer(s) zelf invulling kunnen geven aan de inhoud en het proces; één seintje naar bijvoorbeeld een ambtsdrager zou voldoende moeten zijn. De gedachte om onze kerkgemeenschap te zien als één herberg met vele kamers, betekent bijvoorbeeld ook dat niet iedereen altijd en overal in betrokken hoeft te worden als het gaat om spontane initiatieven. Een activiteit met een kleinere groep is immers makkelijker te organiseren dan met een grote groep. Daarnaast kunnen nieuwere vormen van geloofsbeleving prima bestaan naast de meer traditionele vormen. Zo is er voor ieder een vorm wat bij haar of hem past;
- Andere vormen en initiatieven nodigen uit om anderen, ook buiten de gemeenschap, te betrekken.

Een goede transparante communicatie is uiteraard van wezenlijk belang. Tegelijkertijd is het voor iedere betrokkene van belang om zich te realiseren dat de meesten van ons naast het werk voor de kerkelijke gemeenschap nog (vele) taken/rollen eraan hebben en ook onze rustmomenten nodig hebben. Het met elkaar de balans vinden en houden vormt in dit alles een uitdaging.

Prioriteiten stellen is daarom aan eenieder zelf of aan een groep en niet voorbehouden aan de kerkenraad. Met ons allen vormen wij en geven wij inhoud aan onze kerkgemeenschap.

Voor ieder die op zoek is naar verdieping op onderwerpen, wordt verwezen naar de website van de PKN. Bijvoorbeeld:

- De ontwikkeling rond ambten: <https://protestantsekerk.nl/verdieping/protestantse-kerk-en-de-visie-op-het-ambt/>
- De kleine kerkenraad en werkgroepen: <https://protestantsekerk.nl/verdieping/de-kleine-kerkenraad-en-werkgroepen/>
- Kortere lijntjes door kerkenraadsvergadering 2.0: <https://protestantsekerk.nl/verdieping/kortere-lijntjes-door-kerkenraadsvergadering-2-0/>

De 'rode draad'

Wij hebben in al onze gesprekken met de werkgroepen gekeken naar de elementen waarvan wij vinden, dat ze terug moeten komen:

- Fris élan;
- Vernieuwing;
- Respectvol gebruik maken van elkaars talenten / van wat mensen graag doen;
- Omzien naar elkaar;
- Enthousiasme;
- Maatschappelijke betrokkenheid.

We zien dat de elementen in alle onderdelen in meer of mindere mate aanwezig zijn. Hiermee kunnen we de komende tijd aan de slag, om uitvoering te geven aan de plannen. Het pastoraat loopt voorop en zou als ontwikkelrichting kunnen gelden, waarbij elk onderdeel vanzelfsprekend specifieke mogelijkheden biedt.

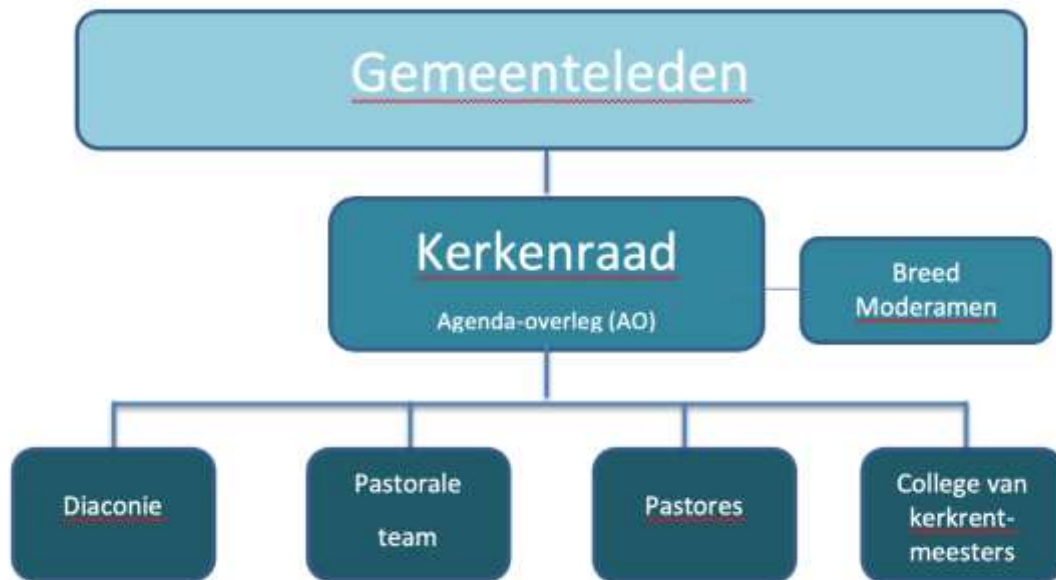
De financiën lijken toekomstbestendig en op zo'n manier geregeld dat ruimte ontstaat voor de zaken die we als gemeenschap graag willen. Daarbij staat steeds voorop dat we omzien naar elkaar, met elkaar verbonden zijn, door alle generaties heen. We maken ruimte voor eigen initiatief en gebruik van ieders talenten. Er is ruimte voor inspiratie en experiment zonder dat alle vormen vastliggen: proeftuintjes waarmee we inspelen op de behoefte aan ontmoeting en aan activiteiten waarvoor belangstelling is. Proeftuintjes omdat we van tevoren niet weten of er voldoende belangstelling is en blijft.

Eenzijds is er aandacht voor de traditie, anderzijds zoeken we naar nieuwe vormen die passen bij de diversiteit van onze geloofsgemeenschap en inspelen op openheid/bredere kijk op de mensen. We doen wat mensen aanspreekt, met vertrouwen en in vrijheid, zodat we elkaar blijven binden (ook tussen leeftijdsgroepen) en boeien. We doen dit binnen en buiten de kerkelijke gemeenschap, vooral voor diegenen die om wat voor reden dan ook in de knel zijn geraakt. Daarnaast zoeken we mogelijkheden om met andere kerken en organisaties samen te werken.

Bijlagen

Bijlage 1. Organogram, samenstelling en taken van kerkenraad en diverse werkgroepen

Onderstaand vindt u het organogram van onze kerkelijke gemeente.

De samenstelling, taken en de vergaderfrequentie staan hieronder beschreven.

1) Kerkenraad

Samenstelling: alle ambtsdragersouderlingen / diakenen / pastores / ouderling-kerkrentmeesters / notulist / ambtsdragers met bijzondere opdracht als voorzitter, scriba, communicatie-ouderling

Taken: (overeenkomstig ordinatie 4, artikel 7):

- de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten;
- het leiding geven aan de opbouw van de gemeente in de wereld;
- de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid en de geestelijke vorming;
- het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente;
- het opzicht over de leden van de gemeente voor zover hem dat door de orde van de kerk is opgedragen;
- de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente (jaarrekeningen, begrotingen);
- het in samenwerking met andere gemeenten bevorderen van de vitaliteit van de betrokken gemeenten en in stand houden dan wel verkrijgen van formatieplaatsen van voldoende omvang voor predikanten;
- het bevorderen ter plaatse van de gemeenschap van de kerken;
- het bespreken van zaken die door de classicale vergadering worden of zijn behandeld;
- het vaststellen van de regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente;
- het verrichten van alles wat verder naar de orde van de kerk van hem wordt gevraagd.

Frequentie: 5 x per jaar, einde maand (sept, nov, jan, maart, mei).

2) Agendaoverleg (AO)

Samenstelling: voorzitter kerkenraad, scriba kerkenraad, vice-voorzitter kerkenraad.

Taken: het Agendaoverleg heeft tot taak de voorbereiding van de vergaderingen van Breed Moderamen en Kerkenraad en de uitvoering en bewaking van de besluiten van die vergadering.

Frequentie: maandelijks.

3) Breed moderamen (BM)

Samenstelling: leden agendaoverleg, 1 of 2 vertegenwoordigers (onder wie de voorzitter) van het College van Kerkrentmeesters, van de Diaconie, van het pastoraal team en van de jeugdraad.

Notulist. (Overeenkomstig de kerkorde dienen alle ambten in het BM vertegenwoordigd te zijn)

Taken: De kerkenraad kan onder behoud van zijn uiteindelijke verantwoordelijkheid een deel van zijn taak toevertrouwen aan zijn breed moderamen. Het Breed Moderamen werkt binnen het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente. Een aantal taken blijft overigens, overeenkomstig ordinantie 4, artikel 9, in ieder geval aan de kerkenraad toevertrouwd.

Frequentie: 5x en dan in de maanden dat er geen kerkenraad is.

4) Diaconie

Samenstelling: diakenen, diaconaal medewerkers, diakenen met een bijzondere opdracht, boekhouder.

Taak: de verzorging van de diaconale aangelegenheden van de gemeente (zie voor meer details het rapport van de *Samen..Gaan* werkgroep Diaconaat + de Kerkorde/plaatselijke regelingen).

Frequentie: Frequentie en planning te bepalen in overleg met Diaconie.

5) Pastorale team

Samenstelling: voorzitter, secretaris, minimaal 4 ouderlingen, één pastor.

Taak: Het coördineren, inspireren en mede uitvoering geven – samen met de Pastores en diverse teams ('Ontmoetingspastoraat') - aan de pastorale zorg in de gemeente (zie voor meer informatie het rapport 'Nieuwe wegen in het Pastoraat) van de *Samen..Gaan* werkgroep Pastoraat + Kerkorde/plaatselijke regelingen).

Frequentie: Frequentie en planning te bepalen in overleg met Pastorale team.

6) Pastores

Samenstelling: predikanten en kerkelijk werkers.

Taak: Samen met het Pastoraal team invulling geven aan de pastorale zorg in de gemeente vanuit de verantwoordelijkheid van het ambt van predikant en vanuit de benoeming tot kerkelijk werker. (Dit overeenkomstig ordinantie 3, artikel 9, en ordinantie 3, artikel 12).

Frequentie: Frequentie en planning te bepalen in overleg met de Pastores.

7) College van kerkrentmeesters

Samenstelling: ouderling-kerkrentmeesters, financieel administrateur.

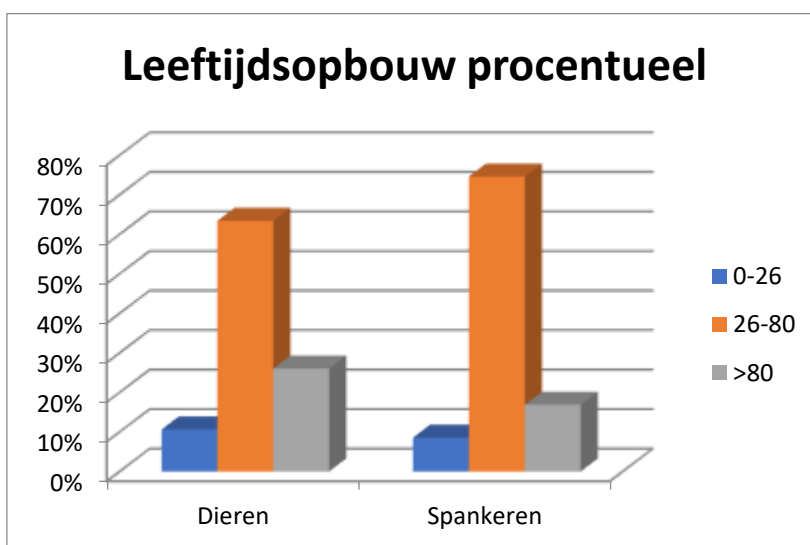
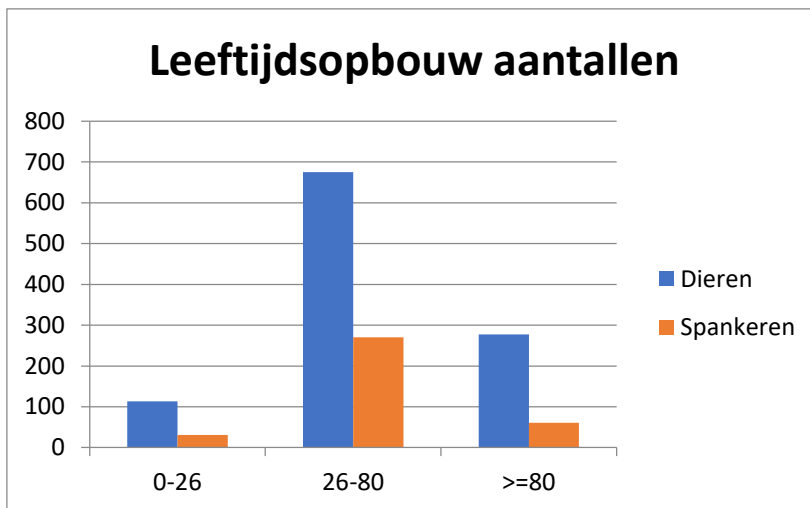
Taak: de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente voor zover niet van diakonale aard (zie voor meer details het rapport van de *Samen..Gaan* werkgroep Financiën en Kerkelijk beheer + Kerkorde/plaatselijke regelingen).

Frequentie: Frequentie te bepalen in overleg met College van Kerkrentmeesters.

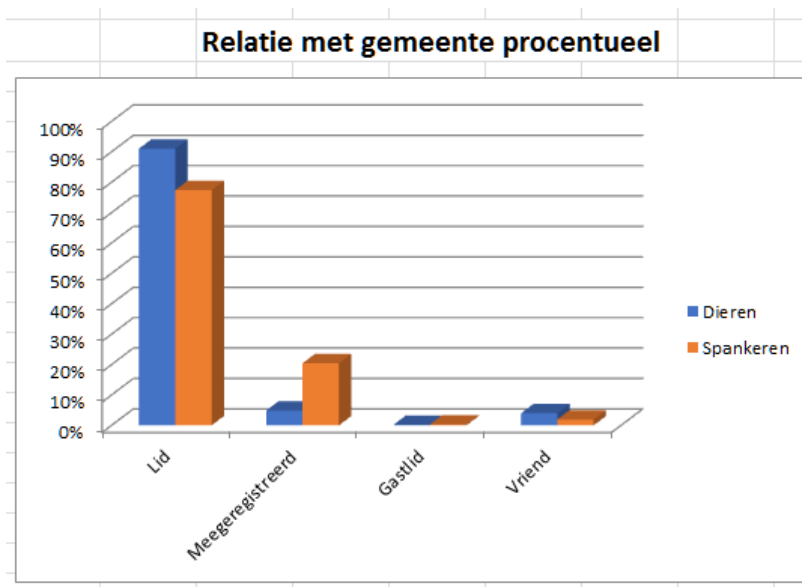
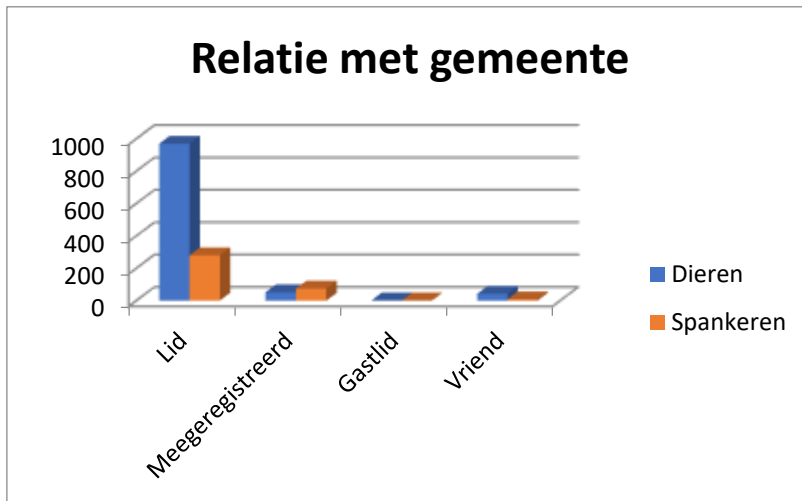
Bijlage 2. Overzicht ledenaantallen d.d. 06-07-2022

Hieronder vindt u een overzicht van de ledenaantallen op 6 juli 2022. We hebben dit overzicht als aparte bijlage uit de rapportage van het Pastoraat overgenomen, zodat bij wezenlijke veranderingen deze bijlage aangepast kan worden.

Leeftijdsopbouw			
Leeftijdsgroep	Dieren	Spankeren	Verhouding Drn-Sp.
0-26	113	31	3,6:1
26-80	675	270	2,5:1
>=80	277	61	4,5:1
Totaal aantal	1065	362	2,9:1

Relatie met gemeente			
Relatie	Dieren	Spankeren	Verhouding
Lid	969	280	3,5:1
Meegeregistreerd	52	74	0,7:1
Gastlid	2	1	2,0:1
Vriend	42	7	6,0:1
Totaal aantal	1065	362	2,9:1

Beleid en aanpak communicatie in de Protestantse gemeente Zuidoost-Veluwezoom i.o.

Versie 2022-11-11

1. Inleiding

Communicatie wordt erg belangrijk gevonden door alle partijen die betrokken zijn bij de nieuwe fusiegemeente. De vraag is hoe ga je dit goed organiseren, bewaken en hoe zorg je ervoor dat je niet verzandt in allerlei details. Vaak wordt in dit soort situaties een uitgebreid communicatieplan gemaakt, maar tegenwoordig wordt steeds vaker gebruik gemaakt van een zgn. 'Communicatie canvas'. Dit is een model met een beperkt aantal bouwstenen waarmee je eenvoudig en heel visueel een communicatieaanpak kunt beschrijven, analyseren en ontwerpen. Het is speciaal ontworpen om snel te kunnen inspelen op veranderingen in de toekomst. Het is compacter dan een Communicatieplan, maar het bevat toch de meest belangrijke onderdelen en is daarom een flexibel en eigentijds alternatief.

De werkgroep Communicatie heeft gekozen voor deze aanpak en is momenteel druk bezig met de verdere invulling er van. In deze notitie worden, vooruitlopend op het eindrapport, enkele punten kort toegelicht om een beeld te geven waaraan wordt gewerkt op dit moment.

Communicatie is niet alleen een zaak van enkele mensen die bijv. een kerkblad of nieuwsbrief uitgeven. Het is belangrijk dat 'communicatiebewustzijn' bij alle gemeenteleden en organisaties binnen de nieuwe gemeente wordt gestimuleerd. Door juist met elkaar ervan bewust te zijn dat je informatie moet delen met elkaar op een goede manier, kunnen we met elkaar ervoor zorgen dat we onze doelen m.b.t. gemeentezijn kunnen halen.

2. Opbouw Communicatie canvas

1. Bereik

- a. Visie (uitgangspunt is de visie die eerder is opgesteld tijdens de gemeenteavond van april dit jaar – wat voor gemeente willen we zijn)
- b. Probleemstelling m.b.t. communicatie
- c. Gewenst resultaat

2. Interne aspecten

- a. SWOT (sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen)
- b. Kernwaarden (uitgangspunt zijn de kernwaarden die eerder zijn opgesteld tijdens de gemeenteavond van april dit jaar, onderverdeeld naar hoofd, hart en handen. Deze kernwaarden willen we in de communicatie met name uitstralen)
- c. Stakeholders (wie zijn de belanghebbenden en betrokkenen bij de communicatie)

3. Externe aspecten
 - a. Kennis, houding en gedrag (wat over te brengen, attitude gemeenteleden en externe organisatie. Wat willen we dat mensen gaan doen).
 - b. Personia (referentiepersonen met een eigen profiel voor een betere inleving in de doelgroepen)
4. Uitvoering
 - a. Aanpak (wat moet er op 'korte' termijn gebeuren (t/m fusiemoment)
 - b. Contentkalender (agenda waarin staat met welk doel welke content waar en voor wie wordt gepubliceerd in de loop van een jaar)
5. Ondersteunende elementen
 - a. Financiën (wat mag het gaan kosten en wat levert het op)
 - b. Processen en organisatie (inrichting van het geheel; hoe zorg je voor samenhang?)
 - c. Kanalen (wat publiceert je via welk kanaal; doelgroep verschilt per kanaal)
 - d. Huisstijl (logo, kleurgebruik, lettertypes, etc. voor alle vormen van communicatie; zoveel mogelijk uniform zodat de gemeente herkenbaar wordt).

3. Communicatiekanalen

De werkgroep Communicatie gaat in eerste instantie uit van de volgende communicatiekanalen:

- Kerkblad (verschijnt 6x per jaar in kleur; bedoeld voor met name eigen gemeenteleden en relaties; zie ook onderstaande uitwerking).
- Nieuwsbrief (verschijnt om de 14 dagen en bevat vooral actuele informatie).
- Liturgie (voor elke kerkdienst in de Ontmoetingskerk, Petruskerk en Boskapel, met o.a. welkom/intro door de voorganger, toelichting collectiedoelen en de orde van dienst; dus in principe geen actualiteiten meer, tenzij het zeer dringend is).
- Website (informatiebron voor eigen gemeenteleden, nieuw ingekomenen en externen)
- Facebook (vooral gericht op externen)
- Twitter (veel gebruikt door jongeren)
- Tik Tok (veel gebruikt door jongeren)
- Folders en briefpapier (duidelijk herkenbaar met een eigen logo voor de gemeente)

Het is de bedoeling dat uiterlijk op het moment van de fusie (Pinksteren 2023) alle huidige communicatiekanalen van beide gemeentes zijn samengevoegd resp. zijn vervangen door een nieuwe opzet. Voor het nieuwe kerkblad en de nieuwe nieuwsbrief zal dit al per februari 2023 zijn.

4. Voorbeeld verdere uitwerking – het kerkblad

Om een beeld te geven hoe per communicatiekanaal e.e.a. verder wordt uitgewerkt wordt een deel van de opzet voor het kerkblad weergegeven.

4.1 Doelgroepen kerkblad

- Eigen gemeenteleden
- Nieuw ingekomenen
- Oud-gemeenteleden
- Relaties in andere gemeentes en organisaties (bijv. predikanten, Raad van Kerken)
- Mensen met belangstelling voor onze gemeente

4.2 Algemene uitgangspunten

- We werken met het opmaakprogramma van de Zalige Zalm (bureau voor geloofscommunicatie).
- Het blad wordt uitgebracht als boekje in het formaat 17x24 cm.
- Digitale abonnementen kunnen ook (maar tegen hetzelfde abonnementsstarief).
- Het blad wordt in kleur uitgegeven.
- Gemiddeld zullen er 32 pagina's zijn. Bij speciale uitgaven kunnen dit, in overleg met kerkenraad en CvK meer zijn (veelvoud van 8 pagina's).
- Er is een vaste kernredactie met daarnaast vaste en eenmalige schrijvers die kopij aanleveren.
- Uitgifte 6x per jaar (op basis van een jaarlijks op te stellen planning). Zoveel mogelijk afstemming en gelijkloop met het MEVE blad voor ouderen dat maandelijks uitkomt.
- In juli en augustus komt er geen kerkblad uit.
- Verwacht aantal abonnees 680 stuks (som van abonnees van Dieren en Spankeren).
- 1x per jaar met Kerst wordt het blad ook (gratis) verspreid naar alle pastorale eenheden die geen abonnement hebben . Aantal benodigde boekjes zijn dan 1020 stuks.
- Het blad bevat vooral beschouwelijke artikelen, achtergrondinformatie, terugblik op belangrijke gebeurtenissen met foto's e.d.
- In het blad zijn vaste rubrieken opgenomen, maar worden ook eenmalige onderwerpen vermeld.
- Het blad zal maar in beperkte mate actuele zaken opnemen, omdat de periodes die het blad bestrijkt lang zijn en informatie dan vaak snel verouderd zal zijn.
- In de nieuwsbrief die om de 14 dagen verschijnt, worden de meest actuele zaken vermeld.
- Er komt een taakverdeling binnen de kernredactie (bijv. hoofdredacteur/vormgever, aanspreekpunt voor schrijvers, planner).
- Geprobeerd wordt om zoveel mogelijk gemeenteleden te betrekken bij het blad bijv. door interviews met of persoonlijke verhalen van gemeenteleden op te nemen. Het moet een blad van iedereen worden en niet alleen van de redactie.
- Bij bepaalde uitgaven kunnen thema's centraal staan. Bijv. Kerst.
- Er worden advertenties van (lokale) bedrijven opgenomen in het blad.
- Periodiek zal er worden geëvalueerd of we op de goede weg zijn met het kerkblad door de meningen te peilen bij de redactie, de schrijvers, de lezers en de kerkenraad.
- Het kerkblad komt aan het begin van de week uit zodat de lopers voldoende tijd hebben om de boekjes weg te brengen.

4.3 Planning

Om ervoor te zorgen dat het eerste nummer in februari 2023 kan verschijnen is er een gedetailleerde planning opgesteld voor alle acties die nodig zijn om dat doel te halen. Daarnaast is er een (jaar)planning opgesteld waarin alle activiteiten zijn opgenomen om de toekomstige nummers uit te kunnen geven.

Bijlage 4. Rapportage werkgroep Diaconie

Protestantse Kerk

Samen..Gaan HG Spankeren, Laag-Soeren en Dieren-NO en PG Dieren **Versie 13 juni 2022**

Voorwoord

In het kader van het *Samen..Gaan* van de Hervormde Gemeente Spankeren, Laag Soeren en Dieren-NO en de Protestantse Gemeente Dieren is ons als werkgroep Diaconie gevraagd een beleidsplan op te stellen.

Wij zijn een werkgroep van 4 personen, twee vertegenwoordigers van elk college van diakenen.

In het vervolg van dit document hebben wij het over de HG Spankeren en de PG Dieren.

Er gebeurt veel binnen de kerkelijke gemeente en vele vragen en verzoeken komen binnen, maar lang niet alles wat op de tafel van de diaconie belandt kan ook worden uitgevoerd. Enerzijds ontbreken menskracht en financiële middelen, anderzijds moeten door het college van diakenen keuzes gemaakt worden en prioriteiten worden gesteld. Niemand kan en hoeft alles te doen. Een beleidsplan helpt daarbij.

Naar aanleiding van een aantal gesprekken over de wederzijdse en al gezamenlijke activiteiten is dit plan tot stand gekomen.

Diaconaat: Wat verstaan wij daaronder

Als christelijke gemeente weten wij ons geroepen om oog en oor te hebben voor de naaste. Wij zijn er voor de mensen binnen en buiten de kerkelijke gemeente, vooral voor diegenen die om wat voor reden dan ook in de knel zijn geraakt. Ook zien wij het als onze taak ons in te zetten voor het behoud van de schepping en voor een rustpunt in onze drukke wereld.

Als diakenen zijn wij geroepen tot de dienst van de Tafel van de Heer en het inzamelen en het uitdelen van de gaven en hebben wij de verantwoordelijkheid de gemeente bewust te maken van de nood in de wereld, dichtbij en ver weg. Wij zoeken naar mogelijkheden om met andere kerken en organisaties samen te werken.

Diaconaal werk is geen uitvloeisel van geloven, maar geloof in uitvoering.

Wat doen wij als diaconie

- Ambtelijke taken in de kerkdiensten
- De dienst aan de Tafel van de Heer
- Het inzamelen en besteden van de gaven
- Het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat nodig hebben
- Het nemen of ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het maatschappelijk welzijn.
- Het (met andere kerken) aanspreken van de overheid en de samenleving op haar verantwoordelijkheid voor de zwakkeren in de samenleving
- Het beheren van de financiële zaken die bestemd zijn voor het diaconaat
- Het samen met het College van Kerkrentmeesters samenstellen van het collecte rooster
- Het dienen van de kerk in de vergaderingen

Diaconale aandachtsgebieden

Binnen het college van diakenen onderscheiden wij drie aandachtsgebieden. Dat zijn gemeentediaconaat, samenlevingsdiaconaat en werelddiaconaat.

Het gemeentediaconaat bestaat onder andere uit de Paasactie en de Dankdag actie. Beide activiteiten willen wij ook in de toekomst door laten gaan, waarbij wel nagedacht moet worden over een nieuwe, modernere vorm. En de Ontmoetingsmaaltijd valt onder het college van diakenen, die gezien de grote belangstelling ook moet blijven. Onder gemeentediaconaat zou ook genoemd kunnen worden de directe (financiële) hulp aan gemeenteleden of een korte vakantie geven aan mensen die het verdienen en zelf niet kunnen betalen (Vakantieweek).

Het samenlevingsdiaconaat wordt voor een deel gezamenlijk gedaan samen met andere kerken in de gemeenten Rheden en Rozendaal binnen DIANA (DIAconaal Netwerk Armoedebestrijding). DIANA heeft contacten met de gemeente, met Schuldhulpmaatje en samen met Stichting Strak wordt jaarlijks de Kersttasactie georganiseerd de kerken binnen DIANA organiseren gezamenlijk de actie Vakantietas.

Deze acties waarbij honderden gezinnen binnen de gemeenten Rheden en Rozendaal worden voorzien van een mooi pakket willen wij ook in de toekomst blijven ondersteunen.

Daarnaast ondersteunen wij het Inloophuis in Dieren en volgens de statuten horen wij een bestuurslid te hebben in het bestuur van het Inloophuis. Wij willen graag voor meer regionale organisaties collecteren en deze organisaties ondersteunen bij hun goede werken.

Een ander onderdeel van het samenlevingsdiaconaat is onze aandacht en indien nodig hulp aan Vluchtelingen. Wij zijn Charterkerk binnen Inlia en hebben het Charter van Groningen ondertekend.

Het werelddiaconaat wordt door onze colleges van diakenen al enkele jaren samen opgepakt binnen de Werkgroep Kerk in Actie. Een zeer actieve groep mensen met veel ideeën die:

- Een project in het buitenland ondersteunt en daarvoor acties organiseert. Na een paar jaar weer een nieuw project.
- Bij de zondagen voor het werelddiaconaat meewerkt tijdens de diensten.
- Tijdens de Veertigdagentijd een aantal vespers (mede) organiseert
- De Paasgroetenactie regelt
- Aandacht heeft voor duurzaamheid. Wij zijn een groene en een Fair Trade kerk en willen dat blijven.

Samenstelling van het College van diakenen

Wij streven naar een college van diakenen van minimaal zeven personen. Dit college zal voor het grootste deel bestaan uit diakenen en eventueel enkele diaconale medewerkers. Er zijn een aantal diakenen met een bijzondere opdracht, de voorzitter, de secretaris en de penningmeester. Daarnaast dient er ook een boekhouder te zijn, niet zijnde één van de diakenen met een bijzondere opdracht.

Financiën

Jaarlijks wordt de rekening van een vorig jaar zo mogelijk in mei en de begroting van het volgende jaar in november beschikbaar gesteld aan het college en aan de kerkenraad. Beide worden ter goedkeuring voorgelegd aan het Classicaal College van Beheerszaken (CCBB)

De financiële basis voor het college van diakenen is zeer goed. Een deel van het vermogen is belegd in Oikocredit of is uitgeleend via PKDN (Protestants Diaconaal Krediet Nederland) of uitgeleend aan een diaconaal project.

De inkomsten van het college van diakenen bestaat uit collectes, giften en legaten. Tevens worden inkomsten gegenereerd uit opbrengsten onroerende zaken en opbrengsten uit belegd vermogen.

(Zie bijlage)

De uitgaven zijn:

- Steunaanvragen (plaatselijk, provinciaal, landelijk en wereldwijd). Deels vast, ieder jaar.

- Kerk in Actie
- Hulpverlening (o.a. noodhulp)

Wat ons zorgen baart zijn de collecte-opbrengsten, onze grootste bron van inkomsten. Landelijk worden steeds meer diaconale collectes vastgesteld. Voor het eigen diaconale werk blijft dan nog weinig over. Vandaar de zorg. Wij kiezen voor 3 collecten per zondag. Eén voor de kerk, één voor de diaconie en één voor de landelijke diaconale collecte voor die week. Is er geen landelijk doel dan wordt een speciaal doel gekozen, veelal regionaal.

Communicatie

Het is belangrijk dat mensen weten wat het college van diakenen kan bieden en wij willen ook de gemeente regelmatig informeren over de activiteiten van de diaconie. Dit kan via het kerkblad, de zondagsbrief / nieuwsbrief, de website en alle andere moderne vormen van communicatie.

De bestemming van de wekelijkse collecten wordt vermeld en vaak voorzien van nadere informatie via de hierboven genoemde communicatiemiddelen of tijdens de kerkdienst. En de opbrengsten worden vermeld in het kerkblad.

Het kan van belang zijn om de gewone media te informeren over de diaconale activiteiten. Dit zal vaak gezamenlijk gaan met DIANA of met enkele andere kerken.

Werkgroep Diaconie *Samen..Gaan*

Jurriën Kruk, Tinus Pater, Gerrie Vervelde, Frens Vosseberg

Bijlage: Balans van zowel de Diaconie van Spankeren als van Dieren

Balans College van diakenen HG Spankeren.. PG Dieren						
	2020	2020	2020	2021	2021	2021
Bezittingen	HG Spankeren	PG Dieren	Geconsolideerd (Gezamenlijk)	HG Spankeren	PG Dieren	Geconsolideerd (Gezamenlijk)
Onroerende zaken	82.347		82.347	82.347		82.347
						0
Verstrekte leningen:						0
Stichting Kerkhorst	68.067		68.067	68.067		68.067
Verzamelgebouw Dieren		13.025	13.025		12.346	12.346
						0
PKDN (Roosevelthuis)		16.000	16.000		15.000	15.000
Cerificaten Rabobank	67.266		67.266	69.130		69.130
Oikocedit aandelen	23.664	1.400	25.064	25.064	1.397	26.461
						0
Kortlopende vorderingen	167	327	494	340	694	1.034
						0
Liquide middelen	16.482	64.280	80.762	16.938	71.885	88.823
	257.993	95.032	353.025	261.886	101.322	363.208
Vermogen						
Algemene reserve	174.943	94.595	269.538	175.135	95.985	271.120
Bestemmingsreserves- en fondsen	82.900		82.900	86.211		86.211
						0
Schulden						0
Overige schulden	150	437	587	540	5.337	5.877
	257.993	95.032	353.025	261.886	101.322	363.208
Overzicht Baten en Lasten						
Opbrengst onroerende zaken	1.569		1.569	1.383		1.383
Opbrengst uit rente, dividend, beleggingen	1.363	508	1.871	4.645	475	5.120
Opbrengst levend geld	3.186	9.432	12.618	1.256	7.370	8.626
Door te zenden collecten en giften	2.818	7.091	9.909	1.172	11.653	12.825
	8.936	17.031	25.967	8.456	19.498	27.954
			0			0
Kosten ov. Inventarissen	335		335	329		329
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	1.162		1.162	636		636
Verplichtingen/bijdragen andere organen	844	1.442	2.286	641	1.419	2.060
Kosten beheer, administratie en archief	30	273	303	40	695	735
Rentelasten, bankkosten	299	221	520	461	241	702
Diaconaal werk plaatselijk	2.202	6.821	9.023	2.314	4.100	6.414
Diaconaal werk regionaal/landelijk	150	0	150	610	0	610
Diaconaal werk wereldwijd		0	0	700	0	700
Afdrachten door te zenden collecten	2.542	7.091	9.633	1.172	11.653	12.825
	7.564	15.848	23.412	6.903	18.108	25.011
			0			0
Incidentele baten	81.126		81.126	3.311		3.311
Incidentele lasten	-1.361		-1.361	-1.361		-1.361
	79.765		79.765	1.950		1.950
			0			0
Toevoeging bestemmingsreserves	-81.126		-81.126	-3.311		-3.311
			0			0
Resultaat	11	1.183	1.194	192	1.390	1.582

WERKGROEP SAMEN..GAAN: EREDIENST

I. deelnemers:

Ronald Brons (organist), Janneken Kaal (ouderling), Frans Ort (predikant en voorzitter), Hans Schimmel (organist), Triny Vosseberg (gemeentelid) en Lea de Vries (gemeentelid, leiding Kindernevendienst).

II. Doel van de werkgroep:

1. direct betrokkenen met elkaar kennis laten maken,
2. inzicht krijgen in hoe momenteel in de PG Dieren en de HG Spankeren, Laag-Soeren en Dieren N-O de Eredienst vorm krijgen (inhoudelijk, organisatorisch)
3. en hoe dat op termijn het beste vorm kan krijgen.

III. Opdracht:

1. Breng in beeld hoe de Erediensten momenteel er inhoudelijk uitzien (onder andere liturgie; liederenkeuze, rol ambtsdrager van dienst, lector) in beide gemeentes en beschrijf die in hoofdlijnen.
2. Breng in beeld hoe de Erediensten organisatorisch vorm krijgen. Wie zijn er allemaal bij betrokken, wie doet wat. Neem hierbij ook aspecten als het maken van roosters mee, planning organisten/pianisten/koren.
3. Kom met voorstellen hoe het onder één en twee vorm te geven en te organiseren voor de nieuwe gemeente.

Er werd periodiek gerapporteerd over de voortgang aan de Stuurgroep *Samen..Gaan* (aanspreekpunt is Frans Ort). Er is ook een gesprek geweest met de werkgroep Beleidsplan.

IV. Werkwijze

Na een inventarisatieronde, die door de Spankerense delegatie en de Dierense delegatie apart is gemaakt, hebben we uitvoerig gesproken over de opzet van de eredienst. Hoewel erop grote lijnen vele parallellen tussen onze gemeente, zijn er ook diverse kleine details waarin we verschillen. Na een grondige gedachtewisseling kwamen wij tot het volgende voorstel voor de opzet van een liturgie. We maken de kanttekening erbij dat dit voorstel niet in beton is gegoten. Wanneer het nodig is, kan ervan worden afgeweken. Maar in grote lijnen zouden wij de diensten zó willen vormgeven.

NB: de diensten zijn in de Ontmoetingskerk te Dieren, de Petruskerk te Spankeren en de Boskapel te Laag Soeren. Een precieze verdeling zal worden gemaakt bij het opstellen van het rooster.

V. Orde van dienst

Om 9.50 uur luiden de kerkklokken. Als de kerkgangers de kerkzaal binnenkomen, brandt de Paaskaars al én branden de kaarsen op tafel. Nadat de organist/pianist is opgehouden met spelen, heet de ouderling van dienst de gemeente welkom. Na het welkomstwoord is er een mediatieve stilte. De werkgroep is van mening dat er bij de aanvang van de dienst rust moet zijn, en geen onrust in de vorm van allerlei gepraat en geroezemoes.

Orgel- dan wel pianospel, door de musicus.

Welkomstwoord door de ouderling van dienst.

We zijn samen stil.

We zingen een Psalm (liefst de Psalm van de zondag).

Bemoediging, door de ouderling van dienst.

Kyriegebed, door de ouderling van dienst.

Glorialied (behalve in de advents- en veertigdagentijd).

Groet, door de voorganger.

Het kinderlied/projectlied.

Gesprek met de kinderen, door de voorganger.

Aansteken van de lantarentjes, het licht gaat mee met de kinderen.

NB één van de lezingen wordt verzorgd door de lector. De keuze is daarbij aan de voorganger.

Eerste Schriftlezing (het rooster van Kind en zondag is de leidraad, maar dit is geen wet van Meden en Perzen).

Lied.

Tweede Schriftlezing.

Lied of: Klein Gloria (dit laatste niet in de Adventsperiode en de 40-dagentijd).

Verkondiging, door de voorganger.

Meditatieve stilte.

Orgel- dan wel pianospel, door de musicus.

Lied.

Indien nodig: afkondiging van de overledenen, door de voorganger.

Voorbeden (facultatief met acclamaties), de gebeden in stilte, samen gebeden oecumenisch

Onze Vader, door de voorganger, eventueel met deelname van gemeenteleden van Kerk in Actie, de Diaconie en dergelijke).

Mededelingen namens de kerkenraad, door de ouderling van dienst.

Inzameling der gaven onder orgel- of pianospel, door de collectanten.

De kinderen komen terug van de kindernevendienst, eventueel volgt een kort gesprek met de kinderen.

Slotlied.

Zegen, gevolgd door een gezongen of gesproken amen, door de voorganger.

Orgel- of pianospel, door de musicus.

Het **advies** van de werkgroep Eredienst is om dit format te laten ingaan vanaf de eerste zondag na Pinksteren 2023.

VI. Taakverdeling in de dienst

De taakverdeling laat zich goed aflezen uit ons voorstel voor een matrix voor de eredienst.

- *ouderling van dienst:*
welkomstwoord, bemoediging, kyriegebed, mededelingen
- *lector:*
een van de twee Schriftlezingen
- *collectanten:*
verzorging van de collecten (al dan niet fysiek in de dienst, dan wel met mandjes aan de uitgang)
- *voorganger:*
groet, gesprek met de kinderen, één van de twee Schriftlezingen, verkondiging, voorbeden (eventueel incidenteel aangevuld door KiA-leden of diakenen), zegen.
- *kerkmusicus:*
begeleiding van de liederen, de uitvoering van individuele muziekgedeelten voor, tijdens en na de dienst.
- *studioteam:*
verzorgt de powerpointpresentaties tijdens de dienst, in de week ervoor is er contact met de voorganger over de liturgie en de te zingen liederen.
- *koster:*
verzorgt alle zaken die nodig zijn voor het goede verloop van de dienst (Paaskaars aansteken, water klaarzetten, Schriftlezing openslaan, temperatuur regelen, zitplaatsen reserveren, et cetera).
- *bloemengroep:*
de leden van de bloemengroep verzorgen de bloemen in de kerk, regelen de ondertekening van de bijbehorende kaart (voorganger er, neerleggen ter ondertekening op een plekje in de hal).
- *(incidenteel) liturgische bloemenschikgroep:*
bij bijzondere diensten of tijdens bijzondere perioden in het kerkelijk jaar (te denken valt aan de Adventstijd of de 40-dagentijd, de Starzondag, Kerkst, Pasen en Pinksteren, oogstdienst/dankdag, herdenking van de overledenen) verzorgt deze groep een liturgische schikking, tijdens de dienst wordt een toelichting gegeven: of door een van de 'schikkers' (in elk geval tijdens de Adventsperiode en de 40-dagentijd) en in de andere diensten in overleg met de voorganger.

VII. Verhouding 'gewone' diensten en Anders Vieren-diensten

Allereerst hebben we vastgesteld dat de term, 'gewone' dienst lastig van toepassing is: er zijn eigenlijk altijd bijzondere zaken: Avondmaal, Doop of Zegen, Israëlzondag, Bijbelzondag, Projecten van de Kindernevendienst, de Diaconie of KerkInActie, et cetera.

De werkgroep stelt voor om elf Anders Vieren Diensten per jaar te verzorgen. In de praktijk zal dat dan een verhouding opleveren van drie diensten, gevolgd door één Anders Vieren Dienst, bij voorbeeld op de laatste zondag van de maand. Bij Anders Vieren Diensten noemen wij de gedenkdienst van Doop en Zegen (werkgroep van predikant en ouders van de kinderen), de viering Avondmaal met kinderen (door werkgroep Kinderavondmaal), de Theaterdienst (werkgroep, eventueel jeugdpastor), de Dankdagviering (predikant en diaconie), maar ook de Scholendienst

(voorganger en leerkrachten betreffende school), de Top 2000-dienst (aparte groep), de Startzondag (gemeenteleden). De overige Anders Vieren Diensten worden voorbereid door de werkgroep Anders Vieren Diensten, eventueel (indien nodig) aangevuld met enkele gemeenteleden. Wij stellen daarbij ook voor om in de periode van de zomervakantie géén Anders Vieren Dienst te organiseren. Ook pleiten wij ervoor om de verschillende diensten met verschillende werkgroepen (soms ad hoc samengesteld) voor te bereiden om te voorkomen dat er een (te) fors beroep wordt gedaan op een kleine groep mensen.

Daarnaast kan hier worden aangestipt dat er viermaal per jaar een vesper zal worden georganiseerd, zoals dat gebruikelijk is in Spankeren. En door een aparte werkgroep zijn er Taizévieringen rondom de Boskapel in Laag Soeren.

VIII. Deelname koren

Wij stelden vast dat we in onze nieuwe gemeente de beschikking hebben over vier koren: het Kerkkoor, het Ontmoetingskoor en Ichtus. Daarnaast is er in Spankeren eenmaal per jaar een gelegenheidskoor dat medewerking verleent aan een van de diensten. Dat laatste zouden wij graag willen 'handhaven' en willen uitbreiden naar een 'Gemeentekoor' dat 1 a 2x per jaar wordt samengesteld (dus niet specifiek voor Spankeren).

In het najaar wordt er jaarlijks in overleg een verdeling gemaakt van de diensten waarin de verschillende koren zullen meewerken.

IX. Kerkmusici

Momenteel werken we met vier musici in Dieren, één in Spankeren en één in Laag-Soeren. Voor 2023 is afgesproken dat we in principe de huidige verdeling over de locaties aanhouden. Dat wil zeggen Ronald Brons speelt de diensten in Spankeren, Dick Goedhart in Laag-Soeren en Martin Kas/Piet van der Veen/Marieke Schimmel/Hans Schimmel spelen in Dieren. Hans en Ronald gaan in 2023 verder overleggen of er een mogelijke gezamenlijke poule komt. Voor de vieringen in Dieren is het van belang om te weten dat Martin Kas als enige een vast contract heeft bij de PG Dieren als kerkmusicus met een minimum aantal diensten van 14 per jaar. De overige musici krijgen een beperkte onkostenvergoeding. Martin neemt hierover zelf contact op met de kerkrentmeesters (Stef Nieuwland) om de gevolgen van de samenvoeging door te spreken in relatie tot zijn contract en wensen en verwachtingen vanuit de kerkenraad. Denk daarbij aan taken zoals overleg & afstemming met diverse partijen, contact met orgelbouwer et cetera. Deze taken worden momenteel door Hans uitgevoerd. Voor de roostering in de toekomst moet ook gekeken worden naar inzetbaarheid van specifieke musici als het gaat om spelen op piano. Niet iedereen kan/wil dat. Ons advies zou zijn dat in 2023 een gezamenlijk gesprek hierover wordt gepland met de musici onder begeleiding van iemand uit het pastoraal team en een afvaardiging vanuit de kerkrentmeesters.

In de coronaperiode hebben we de erediensten mede laten verzorgen door een (kleine) groep voorzangers. Deze mogelijkheid zouden wij -mede gelet op de uitbreiding van het aantal te zingen liederen- nadrukkelijk willen bepleiten.

Tenslotte wil de werkgroep een warm pleidooi houden voor het incidenteel inschakelen van andere musici, die samen met de organist/pianist dan zullen spelen. Wij denken daarbij aan gekwalificeerde gemeenteleden (of bekenden van de kerkmusici) die bij de begeleiding van de liederen of de uitvoering van muzikale gedeelten hun bijdrage kunnen leveren. Hiervoor kan een oproep in het kerkblad worden gedaan. Effectiever is waarschijnlijk het persoonlijk uitnodigen door de betreffende

kerkmusicus van een andere musicus. Als extra kanttekening zouden wij willen maken dat de musicus in kwestie ook een vergoeding krijgt voor zijn of haar inzet.

X. evaluatie

De werkgroep stelt voor om in november 2023 een evaluatie van de erediensten te doen: dat kan in het pastorale team (de ouderlingen zijn tenslotte verantwoordelijk voor de eredienst), dat kan ook in de kerkenraad. Dat laatste heeft onze voorkeur.

Wij stellen ook voor om een gesprek over de erediensten en de beleving ervan op een gemeenteavond te voeren. Dit zou dan na een jaar van ons samengaan kunnen, bijvoorbeeld in begin juni 2024.

Werkgroep Jeugd en 'Samen ... Gaan'

1. Inleiding

De kinderen en de jeugd zien wij als één van de pijlers voor het succes van het proces 'Samen..Gaan' wat vervolgens leidt tot 'Samen blijven Bestaan'. Horen wij niet regelmatig gemeenteleden zeggen 'de jeugd heeft de toekomst' en dat is ook zo. We weten allemaal dat het aantal kinderen en jeugdigen dat actief deelneemt aan de verschillende activiteiten langzaam afneemt. Dit betekent dat we de kinderen en jongeren die actief betrokken zijn willen behouden door ze te 'binden en te boeien'.

We willen ze vooral betrekken bij de onderdelen van het kerkenwerk waarin ze geïnteresseerd zijn, waarbij ze zich betrokken voelen en waar ze zich met hoofd, hart en handen een stukje eigen verantwoordelijkheid krijgen.

In deze notitie geven wij de beleidsgroep uitgangspunten mee om met vertrouwen en ambitie te werken aan het proces van 'Samen..Gaan' waarbij kinderen, jeugd en jong volwassenen inclusief de periferie zich gehoord, gezien en betrokken voelen.

De notitie is een levend en dynamisch document. Het komt het best tot zijn recht wanneer het gaandeweg wordt aangevuld en doorontwikkeld. Wees zo vrij om het ook op deze manier te gebruiken.

1.1 Omvang van de groepen waarop deze notitie is gericht

Op basis van leeftijd hebben wij onderscheid gemaakt in vier groepen. Voor de leeftijdsindeling zijn wij uitgegaan van het onderscheid dat in het onderwijs wordt gemaakt in combinatie met de verschillende ontwikkelingsfasen waar een mens doorheen gaat in de perioden van baby tot aan volwassen zijn.

In de tabel hieronder wordt de indeling gepresenteerd.

Leeftijd	Categorie	Dieren	Spankeren	Samen..Gaan
0-4	Baby's/peuters	4	1	5
5-12	Kinderen	30	8	38
13-16	Jeugd	24	7	31
17-25	Jong volwassenen	56	15	71
Totaal		114	31	145

Tabel 1. Groepsindeling op basis van leeftijd en ontwikkeling

2. Doel en visie van ons jeugdwerk

2.1 Waarom doen we jeugdwerk in onze kerken?

'God houdt van jou en je mag er zijn zoals je bent'. Deze waarde willen we graag aan de kinderen jeugd en jongvolwassenen meegeven.

De basisschoolperiode is een vormende periode. Opdoen van kennis, inspiratie en bouwen aan een stevige basis staan daar centraal. Daarom bieden wij;

- Inspiratie in de vorm van kindernevendienst;

- Kennisoverdracht door middel van de catechesegroepen;
- Het prikkelen van alle zintuigen als het gaat om ervaren van de relatie die God met ons aangaat tijdens bijvoorbeeld de Kliederkerk.

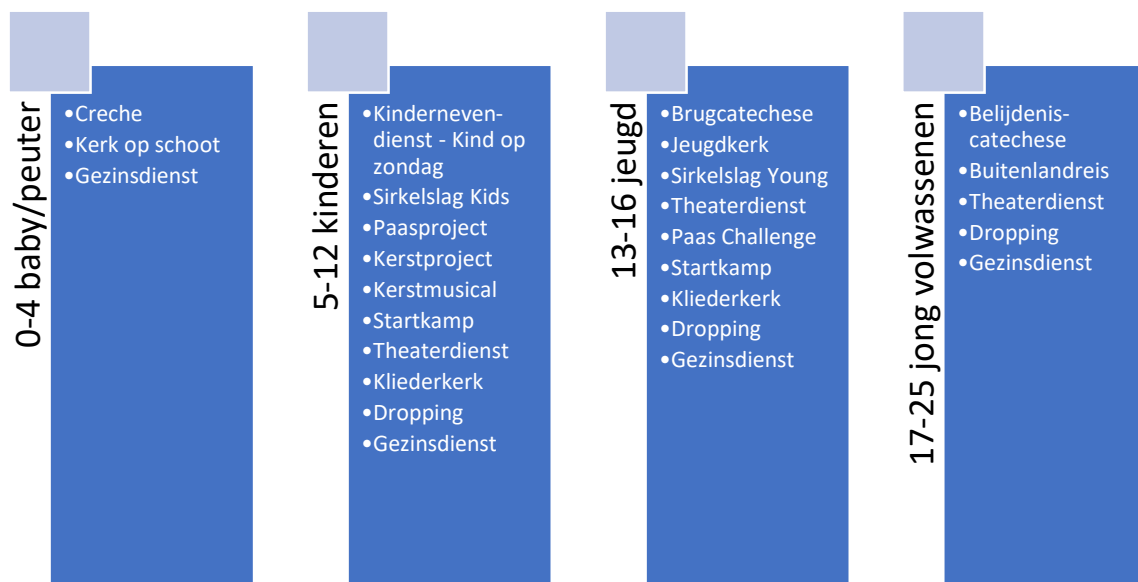
Aan het eind van de basisschooltijd zien we de kinderen een steeds bredere scope krijgen. Het is voor de kinderen in deze leeftijdsgroep een zoektocht naar 'wie ben ik in deze wereld'. En dat gaat met vallen en opstaan. In het jongerenwerk willen we daarom deze groep jongeren de ruimte en ondersteuning geven om:

- Vanuit de basis (inspiratie, kennis en ervaring) hun persoonlijke relatie met God vorm te geven en die van anderen te respecteren;
- Te onderzoeken hoe ze hun talenten in kunnen zetten voor hun omgeving;
- Te ontdekken hoe de bijbelverhalen te interpreteren in relatie met de wereld om hen heen.

Hoe dit precies vorm krijgt is niet in een beleidsplan te beschrijven. Belangrijk is hierbij dat we in contact blijven met de jongeren om op de hoogte te blijven van de vragen, wensen en behoeften die er onder hen leven en daar ons aanbod op aanpassen.

3. Wat doen we al?

Eén van de mooie elementen van het *Samen..Gaan* is dat we niet bij nul beginnen. Dit geldt ook voor het kinder- en jeugdwerk. Daar kunnen we putten uit tal van activiteiten en ervaringen die de afgelopen decennia door vrijwilligers van beide kerkgemeenschappen met veel enthousiasme zijn uitgevoerd. De meest relevante en actuele activiteiten hebben we op een rijtje gezet en zijn in bijlage 1 terug te lezen. De figuur hieronder geeft per leeftijdsgroep een overzicht van activiteiten die regelmatig (minimaal elk jaar) worden georganiseerd.

Meer dan de helft van deze activiteiten werden in beide kerken 'stand alone' georganiseerd. Met het *Samen..Gaan* kunnen deze prima worden gecombineerd. Hier hebben we vanuit de werkgroep dan ook geen toelichting op. Gewoon de activiteiten met elkaar enthousiast voortzetten.

De theaterdienst, de buitenlandreis en kerk op schoot zijn activiteiten die voor de Spankeren, Laag-Soeren en Dieren Noord-Oost niet tot de kinder- en jeugdagenda behoorden. Daar moet wel bij

worden vermeld dat in de afgelopen jaren voor zowel de theaterdienst als de buitenlandsreis begonnen is met 'kruisbestuiving'. De werkgroep verwacht niet dat in het gezamenlijk organiseren van deze activiteiten extra capaciteit en energie moet worden gestoken.

3.1 Wat waren de meest succesvolle activiteiten?

Succes is vaak tijdsafhankelijk en relatief. Dat geldt eveneens voor de activiteiten die we de afgelopen jaren enthousiast en vol overgave hebben georganiseerd. Wij hebben ervaren dat met name aan (projectmatige) evenementen met veel enthousiasme wordt deelgenomen en ook een hoger aantal deelnemers, zowel van binnen als vanuit de periferie, trekt. Denk daarbij aan Sirkelslag Kids, Sirkelslag Young, de Paaschallenge en de theaterdienst of Kerstmusical. Bij deze evenementen wordt vaak ingespeeld op de actualiteit en wordt gebruik gemaakt van elementen waar kinderen en jongeren in hun dagelijks leven mee te maken hebben zoals internet, YouTube (Sing-a-long), TikTok, WhatsApp, Facebook maar kan ook gaan over meer 'serieuze' actuele thema's als vluchtelingen, armoede, onrecht, uitsluiting, eenzaamheid, rijkdom, ijdelheid/competitie, etc. Een belangrijk element dat vaak meespeelt is dat deze activiteiten in de vorm van een soort competitie worden opgezet waarbij inzet, samenwerking, snelheid en vindingrijkheid van de deelnemers wordt verwacht. De werkgroep adviseert om in het beleidsplan deze elementen terug te laten komen. Daarover meer in het volgende hoofdstuk.

4. Wat willen we blijven doen?

'Never change a winning team' is een veel gebruikte uitspraak die ook, breed geïnterpreteerd, geldt voor de activiteiten voor onze kinderen en jongeren. De werkgroep stelt dan ook voor om in ieder geval die activiteiten voort te zetten die in de afgelopen 2 à 3 jaar goed zijn bezocht en gewaardeerd door de kinderen en jongeren. Dat zijn in ieder geval de succesvolle activiteiten die in voorgaande paragraaf zijn vermeld. Echter deze succesvolle activiteiten staan niet op zichzelf. Inzoomend op het woord samen in '*Samen..Gaan*' willen we als werkgroep meegeven dat er verbinding moet zijn tussen jong, jong volwassen, ouder en oud. Oftewel van jong tot oud 'Samen' een gemeenschap zijn waar verbinding, respect, en oog is voor elkaars levensfasen waarin men zich bevindt vanzelfsprekend is. Wanneer je dit vervolgens benadert vanuit de gedachte van hoofd, hart en handen dan is leeftijd niet relevant.

Bij het '*Samen..Gaan*' kijken we verder dan onze 'kerkgemeentelijke' omgeving. Het jeugdbeleid was en zal gericht blijven op laagdrempelige activiteiten voor alle kinderen en jeugd uit onze drie dorpskernen en daarbuiten. Een slogan die al jaren met succes wordt toegepast is '*Neem je vriendje, vriendinnetje, buurjongen of buurmeisje mee*' naar een activiteit.

4.1 Aanvullingen op succesvolle bestaande activiteiten

Ter aanvulling op bestaand noemen we de volgende ideeën waarvan enkele incidenteel al eens zijn georganiseerd:

- Jeugd en jongeren betrekken bij diaconale (jeugd) projecten of daar een verantwoordelijkheid in geven. Dit zou bijvoorbeeld heel goed kunnen bij het organiseren van de oogstdienst (oogstbakjes samenstellen op een later moment bezorgen bij oudere mensen), maar ook regionale (jeugd)projecten op het gebied van bijvoorbeeld eenzaamheid, armoede, begeleiden van gehandicapte kinderen of daarvoor iets organiseren;

- Jeugd en jongeren betrekken bij het organiseren van de Kerkmarkt/Kerkenmarkt en ze verantwoordelijk maken voor een nader (mede door henzelf) te bepalen onderdeel;
- Jeugd en jongeren een eigen deel van de gemeenteavond laten organiseren;
- Jeugd en jongeren betrekken bij de invulling van feestvieringen zoals de Kerstviering, Paasviering, Pinksterviering en 'Anders Vieren' diensten. Denk daarbij o.a. aan het maken van muziek of het deels invullen van de dienst met audio visuele content;
- De jeugd en jongeren de mogelijkheid bieden om bovenvermelde activiteiten bijvoorbeeld als maatschappelijke stage voor school te realiseren.

4.2 Binden en boeien

Zoals hiervoor al aangegeven is succes relatief en aan slijtage onderhevig. Het is dan ook van belang dat we de kinderen, jeugd en jong volwassenen blijven 'boeien' om ze op die manier ook te 'binden'. Wanneer je dit betreft op de huidige maatschappij waarin onze jongeren leven dan kun je constateren dat zij continu worden geprikkeld. Dit betekent dat het beleid en de activiteiten op deze tijdgeest moeten worden afgestemd waarbij vanuit de hoofd, hart en handen filosofie eveneens aandacht is voor rust en balans.

Vanuit de werkgroep adviseren wij;

- Om onze jongeren te vragen met welke activiteiten onze gemeente hen kan boeien. Het is beter om voortdurend met hen in gesprek te zijn. Zo blijven we inspelen op wat hun beweegt en kunnen we blijven boeien. Voor jongeren zou hiervoor een per kwartaal een jeugdwerk-bijeenkomst aan gewijd kunnen worden;
- Om jongeren te vragen hoe zij aankijken tegen belangrijke gebeurtenissen waarbij de kerk een rol kan spelen. Denk aan bijvoorbeeld volwassen worden, belijdenis doen, een relatie krijgen, wel of niet fysiek naar de kerk gaan, eventueel trouwen met wel of geen kerkelijke inzegening, kinderen krijgen die je wel of niet wilt laten dopen;
- Met gemeenteleden een verdiepingsavond te organiseren met als thema hoe zij kinderen, jeugd en jongvolwassenen zien en ervaren binnen de kerkelijke gemeente en hoe we naar elkaar kunnen omzien;
- Te kiezen voor een compact en gefocust activiteiten aanbod dat past bij onze niche als kerk. We zijn beperkt in menskracht en deelnemers en willen daar gericht, efficiënt en vindingrijk mee aan de slag;
- Het bestaand activiteitenplan te actualiseren op basis van de gesprekken en vervolgens ter kennisneming voorleggen aan de kerkenraad.

De uitkomsten van de verschillende gesprekken vormen de uitgangspunten voor een actueel jongeren- en jeugdbeleid in het 'Samen..Gaan' traject. Denk daarbij niet al te ver vooruit. Twee tot drie jaar is al vrij lang. De ontwikkelingen voor jongeren gaan namelijk razendsnel.

4.3 Waarmee willen we experimenteren?

De werkgroep heeft zelf alvast geprobeerd om concreet enkele activiteiten en onderwerpen te bedenken die als voorbeeld kunnen dienen. Mocht daar behoefte aan zijn bij het onderzoek. Enkele voorbeelden zijn:

- *Experimenteren met TikTok oftewel filmpjes posten*

Denk daarbij bijvoorbeeld aan jeugdleden die in het kader van een bepaald thema op ludieke wijze daarover filmpjes maken en die beschikbaar stellen binnen hun jongerengroep of misschien zelfs breder binnen de kerkgemeenschap (voor wie daar interesse in heeft). Dit zou zelf een wisselwerking kunnen hebben vanuit ouderen;

o *Wat kan een blogger, vlogger of influencer voor ons betekenen?*

Kinderen en jeugd worden continu beïnvloed vanuit hun omgeving en multimedia. Denk bijvoorbeeld influencers, bloggers of vloggers (ja, je hebt zelfs relivloggers) die door hen worden gezien als een persoonlijkheid die zij als voorbeeld zien en graag willen volgen. Wie weet heeft iemand vanuit onze kerkelijke gemeenschap aspiraties, ambitie, tijd en kwaliteiten om hiermee aan de slag te gaan. Leeftijd doet er niet echt toe als de onderwerpen maar actueel, vluchtig, cool en aansprekend zijn. Ook de nieuwe predikant en onze jeugdwerker zouden hier een rol in kunnen vervullen. Denk over bekende grenzen heen. Laat je 'hoofd en hart' hierbij eens onbegrensd spreken en probeer het met je 'handen' op te pakken.

o *Kennismaking en introductie 'nieuwe' jongeren*

Een extra activiteit die we hier nog willen vermelden is het brengen van een 'welkomstbezoek' aan nieuwe jeugdige ingezetenen van onze drie dorpen. Dit kan eventueel in combinatie met een welkomstbezoek aan de ouders maar dit kan ook beperkend zijn voor wat je ermee wilt bereiken. Je zou er ook voor kunnen kiezen om de 'nieuwe' jongeren op een bepaald moment gezamenlijk uit te nodigen voor een kennismakings- of introductie bijeenkomst met een speciaal daarvoor in elkaar gezet programma.

5. Wie gaan het doen?

In de voorgaande paragrafen hebben we enthousiast allemaal onderwerpen en activiteiten genoemd waarvan wij vinden dat daar iets mee zou moeten gebeuren. In de afgelopen jaren is gebleken dat het krijgen van handen niet vanzelfsprekend is. Belangrijk dus om de vrijwilligers die zich bezig houden met het kinder- en jeugdwerk inzichtelijk te hebben, te waarderen en ook hen te 'binden en te boeien'.

Wat betreft het 'binden en boeien' adviseert de werkgroep om de vrijwilligers autonomie te geven. Geef ze vrijheid in het bedenken en vormgeven van de activiteiten. Geef enkel randvoorwaarden³ mee vanuit de kerngedachte van onze gemeenschap en geef ze zekerheid dat bij vragen of een afstemmingsbehoefte ze terecht kunnen bij de sleutelpersonen (o.a. jongerenwerker, jeugdouderling en predikant) van het jongeren- jeugdwerk.

Naast het geven van autonomie is het belangrijk om vrijwilligers te binden door hen te trainen waar nodig.

Deze training kan worden ingekocht via bijvoorbeeld JOP of andere jeugdwerkbureaus. Tegelijk moeten we ons bewust zijn van de kennis die we in huis hebben en die we met elkaar kunnen delen. Zo kunnen vrijwilligers onderling elkaar trainen. Uiteraard is ook de jeugdwerker (jeugdpastor) beschikbaar om trainingen te geven. Mogelijk worden door het aanbieden trainingen gemeentelieden over de drempel getrokken om zich vrijwillig in te zetten voor kinderen en jongeren.

³ Zie doel en visie van ons jeugdwerk – hoofdstuk 2

In bijlage 1 *Inventarisatie kinder- en jeugdactiviteiten* hebben we onder andere zichtbaar gemaakt hoeveel personen er voor bestaande activiteiten beschikbaar zijn en wat de gewenste bemensing is. De bemensing is een kwetsbare factor.

Hieronder geven we kort een toelichting over de huidige situatie met enkele aandachtspunten voor het proces '*Samen..Gaan*';

- Op dit moment is vanuit de Dierense gemeente nog een stabiele groep vrijwilligers beschikbaar voor enkele structurele activiteiten zoals de crèche, de KND en de verschillende catecheses;
- Activiteiten waarbij de bemensing er op dit moment niet is, of kwetsbaar is, zijn; Kerk op schoot, Jeugdkerk en toch ook wel de verschillende catecheses;
- Bij projecten is het vaak niet zo moeilijk om tijdelijke vrijwilligers te krijgen voor de begeleiding. Mensen geven vaak ook aan dat zij voor incidentele activiteiten mogen worden benaderd maar minder voor structurele zaken;

5.1 Organisatie van het jeugdwerk

- De werkgroep adviseert om de officiële begeleiding van het jeugdwerk en de vertegenwoordiging daarvan in de nieuwe kerkelijke gemeente slank te organiseren. Wij adviseren om niet opnieuw een jeugdraad in te stellen. Wij zien meer in een slanke en slagkrachtige vertegenwoordiging in de kerkenraad door twee personen die zicht hebben op het kinder- en jeugdwerk en het beleid en de inhoud vorm gaan geven en implementeren. Daarbij vinden we dat in ieder geval de huidige jongerenwerker één van die rollen op zich neemt. De tweede is dan op dit moment een vacature. Dit kan worden vormgegeven in bijvoorbeeld een functie als jeugdouderling. Daarbij expliciet de opmerking dat het een belangrijke taak/rol van de nieuwe predikant is om deze twee personen actief te ondersteunen en zich eveneens actief in te zetten als ambassadeur/ambassadrice voor het jeugd- en jongerenwerk.
- Bij het niet meer hebben van een jeugdraad is het belangrijk dat de kerkenraad zich terdege realiseert dat het jeugdwerk niet weg is, maar een integraal onderdeel moet zijn binnen alle raden en commissies. Jeugd dient daar als vast agendapunt op de agenda te staan ook al is de jeugd niet fysiek vertegenwoordigd in het overleg. Bespreek altijd of en op welke wijze de jeugd betrokken kan worden. Dit vraagt van deze groepen omdenken en aanpassen van de communicatie. En wil je toch advies of even iemand die meedenkt benader dan één van de twee jeugdvertegenwoordigers.

De afbeelding hiernaast laat zien hoe de situatie is. De kleine cirkel staat bijna los van die van de gemeenschap. De situatie waar we naartoe willen is het vormen van één cirkel als gemeenschap, waarin de jongeren een eigen plek hebben. Maar niet buiten de gemeenschap.

- Wanneer personen een vaste functie als jeugdwerker of jeugdouderling niet ambiëren vanwege de omvang van de werkzaamheden (tijdsbeslag) kan 'duo invulling' worden overwogen. Een andere mogelijkheid om de functie aantrekkelijker te maken is om deze voor een kortere periode dan 4 jaar aan te bieden.
- Vanuit de dorpen Spankeren en Laag Soeren is er op dit moment geen (vaste) begeleiding voor kinder- en jeugdwerk. De werkgroep adviseert om vanuit deze twee dorpen minimaal twee personen te rekruteren om de vrijwilligers van Dieren te komen ondersteunen. Denk daarbij onder andere aan de jonge stellen met kinderen die in de nieuwe wijk in Laag Soeren zijn komen wonen;

Aandachtspunten

- Geef de vrijwilligers de vrijheid en zelfstandigheid in het bedenken en uitvoeren van activiteiten en organiseer één of twee sleutelpersonen waarbij ze terecht kunnen bij vragen, afstemming of andere onzekerheden;
- Inventariseer de personen uit de gemeente waar een beroep op kan worden gedaan bij adhoc activiteiten en leg dit centraal vast.
- Communiceer ruim van te voren welke (ad hoc) activiteiten er voor een kerkelijk jaar op het programma staan. Maak daarvoor als het ware reclame waarin duidelijk is opgenomen wat van de begeleiders/vrijwilligers wordt verwacht en zorg voor een laagdrempelig manier van aanmelding voor potentiële begeleiders/vrijwilligers.

6. Wat mag het kosten?

In principe gaan wij niet over de financiële middelen laat staan het financiële beleid. Dat laten wij graag over aan de kerkrentmeesters. Wel hebben wij in het verleden ervaren dat het kunnen beschikken over een bepaald jeugdbudget met zich meebrengt, dat je bij het organiseren van activiteiten eveneens kijkt naar de kosten en opbrengsten. Met name bij projectmatige activiteiten zoals bijvoorbeeld een musical wordt een begroting gemaakt en vooraf bepaald of het financieel haalbaar is (financiële risico's).

Maar ook voor de structurele activiteiten kan het noodzakelijk zijn budget te hebben om bepaalde materialen aan te schaffen. Denk aan tekenmateriaal, verf, pennen en papier maar ook aan het aanschaffen van lesmateriaal zoals Kind op zondag, musicals of een vergoeding aan JOP voor deelname aan de Sirkelslagen.

Uiteraard realiseren we ons terdege dat de financiële middelen schaars zijn. In het verleden hanteerden we voor het reduceren van de kosten voor onze kerk de volgende instrumenten;

- Het vragen van eventueel een financiële bijdrage aan de ouders of jeugdleden zelf;
- Het vragen van entree vragen voor musicals of andere grotere voorstellingen;
- Het houden van een collecte om de kosten te dekken;
- Het werven van sponsors bij grote evenementen en de buitenlandsreis;
- Eventueel aanvragen van subsidies bij specifieke instellingen of de burgerlijke gemeente.

Wij adviseren om ook bij het *Samen..Gaan* van deze instrumenten en bronnen gebruik te blijven maken.

Tot slot

De werkgroep Jeugdwerk *Samen..Gaan* wenst de werkgroep Beleid, de stuurgroep en de gehele kerkenraad veel wijsheid, succes en Gods zegen bij deze transitie.

Werkgroep Jeugdwerk Samen..Gaan

Jantine Groenewold, Ellen Bollen, Ronald Brons en Casper Eikelenboom

Dieren, Spankeren, Laag Soeren – oktober 2022

Bijlage 1. Inventarisatie kinder- en jeugdactiviteiten

Activiteit	Opzet	Bemensing	Opkomst	Status
0-4 jaar - Pre-school				
Crèche	1 leiding ingeroosterd als er KND is, 2 als er géén KND is (3 a 4 x/jr)	5 (+2) beschikbaar, mix tieners en moeders	Om de week 1 a 2 baby's	Trekt weer aan na corona
Kerk op schoot	Dienst parallel aan reguliere dienst, in aparte ruimte	Lukt nu niet	1x/2mnd, 5 a 10 peuters uit 3 a 4 gezinnen	Wens, nu niet
4-12 jaar - Basisschool				
KND	1 groep, wekelijks Af en toe KND-XL (= grotere activiteit buiten de dienst, wel op zondagochtend)	Locatie SP-LS heeft leiding oproepbaar; locatie DIE ca 8 leiding	2 a 10	Locatie SP-LS heeft wel ruimte maar momenteel geen vraag (geen kinderen); locatie DIE wisselend in postcorona
Catechese	Aanbod in groepen 3-4 rituelen kennismaken 5-6 avondmaal 7-8 basiscatechese	Jeugdwerker + vacature 2 begeleiders Vacature 2 begeleiders	4 a 5 5 a 10 10 a 12	Weer opstarten na corona
Sirkelslag kids	6-12 jr, kant en klaar aanbod via JOP	6 mensen nodig (2 jury, 2 catering, 2 leiding), worden per keer gevraagd	1x/jr, ca 20 kinderen	actief, erg leuk

Activiteit	Opzet	Bemensing	Opkomst	Status
12-16 jaar - Middelbare school				
Jeugdkerk	Tijdens zondagsdienst	Potentieel 5 leiding (=voldoende)	1-4 tieners	Slaapt (leiding was tijdelijk niet beschikbaar)
Brugcatechese	Aanbod in leeftijdsgroep	Jeugdwerker + 1 persoon	4 a 5	Weer opstarten na corona (wens: 2 groepen en langer door laten lopen)
Sirkelslag young	kant en klaar aanbod via JOP	6 mensen nodig (2 jury, 2 catering, 2 leiding), worden per keer gevraagd	10-15	Loopt (trekt ook randkerkelijke jongeren)
Theaterdienst (groep 7 & 8 mag ook mee doen)	Nieuwe aanpak: 2 vrijdagavonden voorbereiding, zondag uitvoeren; 1x/jr.	Vaste groep van 4 begeleiding	12 a 13	loopt
Paas Challenge	Kant en klaar aanbod	2 begeleiding, daarnaast ook gemeenteleden inzet	Enkelen (locatie DIE) Tot 30 (locatie SP-LS)	Wordt jaarlijks georganiseerd; kan ook met volwassenen erbij
17-25 jaar - Jongvolwassenen				
Buitenlandreis	1x/4 jr, combinatie van acties (geld inzamelen + groepsbinding) en bouwreis	Minimaal 4, op projectbasis vragen	10	Vorige reis vanwege corona gecanceled; prognose (gezien leeftijdsopbouw) volgend initiatief starten over 2 jaar
Belijdeniscatechese	Op aanvraag			

Activiteit	Opzet	Bemensing	Opkomst	Status
Leeftijdsonafhankelijk				
Startkamp	Kamp aan begin van seizoen	Vaste groep van 4 à 6 mensen	20-25	Altijd al gezamenlijk geweest locaties SP-LS en DIE (trekt ook randkerkelijke kinderen / jongeren)
Kerstspel	Enkele malen oefenen, opvoeren kerstavond; in verleden zelfgeschreven door gemeentelid	3 vaste mensen die elk jaar de groep bij elkaar zoeken	1x/jr of 1x/2jr Ca. 20 deelnemers	Loopt,
Andere musicals	Langere tijd oefenen, decorbouwen, kostuums maken; aan het eind opvoering	5 aanjagers, projectmatige aanpak	Ca. 30 (spelers + organisatie)	Alleen locatie SP-LS, erg wervend; kerk puilt uit

NB Dopen, doopgedenkdienst, belijdenis valt onder aanbod pastoraal, hier niet geïnventariseerd

Samen.. Gaan HG Spankeren, Laag-Soeren en Dieren-NO en PG Dieren

Gemeente:	Fusiegemeente
Omschrijving:	4. Financieel beleid.
Opsteller:	Jan\Cor
Betrokkenen:	CvK
Planning:	December 2022

Financieel beleid

Het financieel beleid van onze gemeente is gericht op een zo goed mogelijke balans tussen continuïteit van de gemeente en het pastorale werk. Dat betekent zorgen voor een positief vermogen over een periode van 8 jaar o.b.v. een begroting plus meerjarenraming. Voor de periode daarna wordt op basis van een schatting beoordeeld hoe lang het vermogen van de gemeente positief kan blijven voor de volgende generatie.

Binnen deze grenzen is, gezien de verwachte terugloop van het ledenaantal, het financieel beleid van de gemeente niet per definitie gericht op een altijd sluitende jaarbegroting als dit zou gaan ten koste van belangrijke pastorale zorg of de infrastructuur van onze gemeente. Wel zullen significante tekorten die structureel zijn of dreigen te worden moeten worden aangepakt door acties die de kerkenraad heeft goedgekeurd. Tenslotte kan er uitsluitend na goedkeuring van het CvK en de kerkenraad meer geld uitgegeven worden dan in het lopende jaar is begroot, als dat belangrijk is voor de pastorale zorg of infrastructuur van de gemeente. Dit geldt ook voor het 'verschuiven' tussen de verschillende onderdelen van de begroting.

Beleggen van het vermogen

Het beleggen van het vermogen gebeurt uitsluitend tegen minimaal risico: spaarrekeningen of deposito's bij banken die onder het Nederlandse depositogarantiestelsel vallen en spaarcontracten bij de SKG, mits de termijnen vallen binnen de periode dat de liquide middelen voorzienbaar nodig zijn. Ook investeringen in landbouwgronden zijn gezien het lage risicoprofiel mogelijk, mits de pachttermijn valt binnen de periode dat de liquide middelen voorzienbaar nodig zijn. Daarnaast is onze gemeente de eigenaar van woningen die dienstdoen als pastorie en in eigendom zullen blijven zolang er pastorieën nodig zijn. Tenslotte kunnen de kerkgebouwen worden verhuurd aan derden.

Situatie in 2022 van Dieren en Spankeren – praktische toepassing

Het pro forma vermogen van de nieuw te vormen fusiegemeente bedraagt per eind 2021 ongeveer € 2.3 miljoen. Dit vermogen is bedoeld om tijdelijke tekorten op te vangen zoals het tijdelijk tekort dat

veroorzaakt wordt door het beroepen van de nieuwe predikant. Hierbij prevaleert tijdelijk het pastorale belang boven een sluitende begroting. Ook vormt het vermogen een buffer voor onverwachte tekorten zoals die in 2023 zullen ontstaan als gevolg van de onverwacht sterk gestegen kosten voor energie en kostenstijgingen veroorzaakt door de huidige hoge inflatie.

In de pro forma meerjarenraming tot en met 2030 staan tekorten die oplopen tot € 70k in 2025 en dan sterk teruglopen. De oorzaak hiervan is de investering in extra pastorale capaciteit om de fusie zo goed mogelijk te laten verlopen tot aan het emeritaat van Frans Ort. Dit tijdelijke tekort is dan ook overeenkomstig het financieel beleid.

Deze pro forma meerjarenraming is echter gemaakt voor de sterke stijging van energieprijzen in 2022 en de significant hogere inflatie in vergelijking met voorgaande jaren. In lijn met het geformuleerde financieel beleid zal de nieuwe fusiegemeente de eventuele consequenties van deze kostenstijgingen en daarmee gepaard gaande oplopende tekorten moeten beoordelen en indien nodig actie nemen om de tekorten terug te dringen.

Samen..Gaan Pastoraat

Inleiding

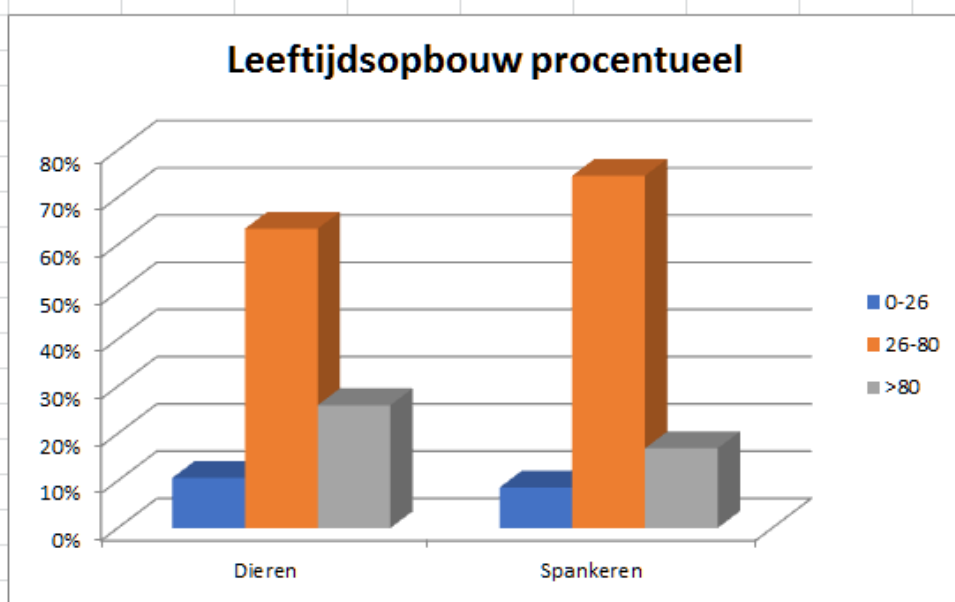
Na de zomer 2021 is de werkgroep Pastoraat *Samen..Gaan* in het leven geroepen. Doel van de werkgroep is dat direct betrokkenen met elkaar kennis maken, dat we inzicht krijgen in wat er momenteel gebeurt in de PG Dieren en de HG Spankeren, Laag-Soeren en Dieren N-O op het gebied van het pastoraat, dat we ervaringen uitwisselen (goede punten, voetangels en klemmen) en in beeld brengen hoe een gezamenlijke organisatie op termijn het beste vorm kan krijgen. Hierbij is het uitgangspunt dat de resultaten van het project 'Nieuwe wegen in het pastoraat' in de gemeente Dieren (in 2020-21) waar mogelijk als leidraad dienen voor de opzet van het pastoraat in de nieuwe gemeente.

Na inventariserende gesprekken in de werkgroep kwamen we tot echte ontmoeting en bleek dat we hetzelfde nastreven: pastoraat, omzien naar elkaar, werkt als cement van de gemeente. Door pastoraat zijn we verbonden met elkaar en pastoraat zorgt ervoor dat we als gemeente toekomstbestendig blijven.

Achtergrond en huidige situatie

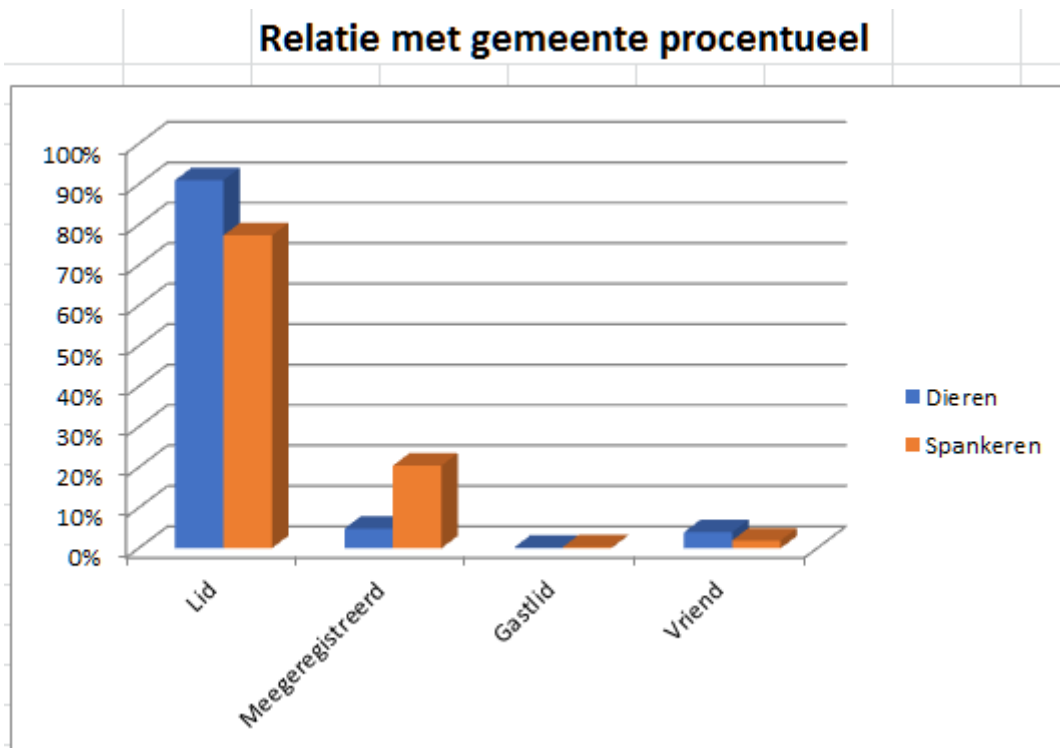
Het aantal (in LRP als actief geregistreerde) leden per gemeente in Dieren en Spankeren en de leeftijdsopbouw daarvan is te zien in onderstaande tabel en grafiek. De cijfers zijn gebaseerd op de aantallen uit LRP per 1-2-2022.

Leeftijdsgroep	Dieren	Spankeren	Verhouding Drn-Sp.
0-26	113	31	2,7:1
26-80	675	270	2,6:1
>=80	277	61	4,6:1
Totaal aantal	1065	362	2,9:1

In onderstaande tabel en grafiek wordt duidelijk wat de relatie tot de kerk is van deze mensen, ook onderverdeeld tussen Dieren en Spankeren.

Relatie met gemeente			
Relatie	Dieren	Spankeren	Verhouding
Lid	969	280	3,5:1
Meegeregistreerd	52	74	0,7:1
Gastlid	2	1	2,0:1
Vriend	42	7	6,0:1
Totaal aantal	1065	362	2,9:1

We hebben bekeken hoe de situatie op dit moment is in beide gemeenten.

Spankeren:

In Spankeren is op dit moment geen vaste predikant; er is een waarnemend predikant tot eind 2022. Voor de ouderen, vanaf 75 jaar, is het pastoraat goed geregeld: de ouderling en pastoraal medewerkers hebben contact met hen naar behoefte. Indien nodig of gewenst worden deze mensen bezocht. In de coronatijd werd bijvoorbeeld ook een telefoonkring in het leven geroepen.

Het jongerenwerk is al langer gezamenlijk met de gemeente in Dieren: activiteiten worden bekend gemaakt in beide gemeenten. Dat geldt ook voor de catechese.

De predikant, die in 2021 is vertrokken, droeg zorg voor de middengroep. Het betreft hier pastoraat aan mensen die dat, om wat voor reden dan ook, op dat moment nodig hadden.

In het pastoraal team van Spankeren zitten zes pastoraal medewerkers, een ouderling en de waarnemend predikant. De ouderling en pastoraal medewerkers nemen de volgende taken op pastoraal gebied voor hun rekening: bloemen wegbrengen, nieuwe mensen in de gemeente welkom heten, bezoekwerk aan ouderen vanaf 75 jaar. In de coronaperiode is veel aan kaartjespastoraat gedaan, toen mensen niet bij elkaar konden komen. Daarnaast is voor ouderen een telefooncirkel in het leven geroepen. De predikant verzorgde het pastorale werk voor mensen tot 75 jaar. De waarnemend predikant verzorgt nu met name crisispastoraat.

In Spankeren is de HVG (Hervormde Vrouwengroep) 'Denk en Werk' actief. Ze richten zich op ouderen vanaf ongeveer 70 jaar, door het organiseren van bijeenkomsten om de veertien dagen waarbij bezinning en ontmoeting centraal staat. Er is een klein bestuur en de bezinningsonderwerpen worden verzorgd door een gemeentelid. Het tweede deel van de bijeenkomst is gericht op ontmoeting en ontspanning.

Dieren:

In Dieren is in 2021 een start gemaakt met ontmoetingspastoraat, dat meer vraag- dan aanbodgericht is (plan Nieuwe Wegen Pastoraat). We treffen een driedeling aan in leeftijdsgroepen, nl. tot 26 jaar (jongerenpastor), vanaf 80 jaar (ouderenpastor) en tussenliggende groep (predikant). De pastores zijn beschikbaar voor crisispastoraat, op de kruispunten van het leven. Om de ouderlingen en pastoraal medewerkers te ontlasten en met minder toe te kunnen, is een aantal taken uit het takenpakket gelicht en ondergebracht in daarvoor in het leven geroepen teams, zoals een Welkomstteam (voor bezoek aan nieuw ingekomenen), een Bezoekteam (bezoek aan ouderen), een Team Zondagse Bloemen (voor het bezorgen van de bloemengroet).

Daarnaast zijn voor ontmoeting op allerlei gebied en in diverse vormen, allerlei proeftuintjes opgezet en in oprichting, zoals wandelpastoraat, samen eten, gespreksgroep van mensen met een gemeenschappelijke band. Deze proeftuintjes kunnen door gemeenteleden worden opgezet, pastoraat met elkaar.

In het pastoraal team hebben vijf ouderlingen, een pastor en een secretaris zitting. In de overgangperiode heeft een aantal pastoraal medewerkers toegezegd zitting te blijven houden tot

het einde van hun termijn.

De MEVE is gericht op ouderen vanaf 77 jaar (de leeftijdsgrens wordt in de komende jaren opgetrokken naar 80 jaar). De MEVE organiseert het bezoekwerk aan ouderen, bijvoorbeeld bij bijzondere gebeurtenissen, en gemeenschappelijke activiteiten. De organisatie is belegd bij een bestuur en veel vrijwilligers doen mee.

Vorming en Toerusting wordt al langere tijd gezamenlijk opgepakt in beide gemeenten. Hierbij zijn verschillende groepen en pastores actief, bijvoorbeeld voor Bijbelstudie en ontmoeting. Daarnaast worden vanuit Vorming en Toerusting incidentele bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd, ook voor beide gemeenten.

Vanuit het pastoraat vonden, tot voor de coronatijd, in beide gemeenten huiskamer-bezoeken plaats, zoveel mogelijk gemeenschappelijk.

Samen..Gaan

Deze twee situaties naast elkaar leggend, zien we dat ze erg op elkaar lijken. De driedeling in leeftijdsgroepen kent zowel Spankeren als Dieren. De leeftijdsgrenzen zijn niet helemaal gelijk (Spankeren heeft de grens bij 75 jaar en Dieren bij 80 jaar) maar dat is op te lossen. Aan alle drie leeftijdsgroepen is in ieder geval een pastor gekoppeld.

Nieuw in Dieren zijn de proeftuintjes, hiermee worden initiatieven vanuit gemeenteleden bedoeld. Vanuit alle leeftijdsgroepen en vanuit zowel Dieren als Spankeren kunnen deze initiatieven komen. Er is een ouderling beschikbaar die zo nodig kan helpen bij de opstart. Vanuit de visie dat wij allen – niet alleen een aantal vrijwilligers en professionele krachten – worden geroepen in te staan voor en om te zien naar elkaar, zien we pastoraat als taak van alle gemeenteleden. Naast het individuele pastoraat, kennen we ook het gezamenlijke, onderlinge pastoraat. Dit betreft samen een activiteit ondernemen en het initiatief daartoe komt van gemeenteleden zelf. Hierbij denken we aan wandelen, koken/eten, iemand te eten uitnodigen, filmgroep, mantelzorggroep, literaire groep, brei- of haakgroep. Proeftuintjes omdat we van tevoren niet weten of er voldoende belangstelling is en blijft om het in het leven te houden. We willen vooral ruimte geven aan activiteiten waarvoor belangstelling is. Activiteiten die gericht zijn op bestaande behoefte aan ontmoeting. Voor nieuwe initiatieven en ook voor de bestaande vindt in beide gemeenten de promotie plaats, een aandachtspunt voor ons allemaal. Door in de proeftuintjes al geleidelijk aan meer samen te werken en te gaan, wordt pastoraat steeds meer gezamenlijk van Spankeren en Dieren.

Het jongerenwerk, tot 26 jaar, vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de Jeugdraad en de jongerenpastor. De jongerenpastor en de jeugdouderling hebben zitting in de kerkenraad en de jeugdouderling daarnaast ook in het pastoraal team. Duidelijk moet zijn waar jongeren, kinderen en jonge gezinnen met hun vragen terecht kunnen. Naast activiteiten bestaat ook voor jongeren individueel pastoraat, waarin in eerste instantie de jongerenpastor een rol speelt. Aangezien voor het jongerenwerk (zowel pastoraat als activiteiten) een aparte werkgroep is, houden we dit onderdeel beknopt.

Pastoraat voor ouderen is in beide gemeenten goed georganiseerd, maar is qua opzet nogal verschillend. Voorlopig kunnen beide vormen prima naast elkaar bestaan en zijn er wellicht ouderen die gebruik willen maken van het nieuwe aanbod. Wel is het nodig om de informatievoorziening over de activiteiten voor beide gemeenten op te zetten. HVG en MEVE nodigen voor de zomer 2022

elkaar uit om met een afvaardiging bij activiteiten aanwezig te zijn en zo elkaar beter te leren kennen.

Organisatie na het samengaan

Na het samengaan van de twee gemeenten zien we voor het pastoraat één pastoraal team, met daarin behalve de voorzitter en de secretaris, minimaal vier ouderlingen (een voor ieder van de leeftijdsgroepen en een aanspreekpunt voor de proeftuintjes) en een van de pastores. Een aantal taken, zoals bezoeken van ouderen, het organiseren van het jeugdwerk, het bezoeken van nieuw ingekomen, het bezoeken van mensen met een bijzonder jubileum of andere hoogtijdag en het bezorgen van de zondagse bloemen, is belegd in teams. Mensen kunnen deelnemen in een team op basis van hun eigen voorkeuren en talenten. Voor Spankeren geldt dat de wijkindeling voor gemeenteleden onder de 75 jaar losgelaten kan worden in de nieuwe situatie; alle leden vallen in een van de leeftijdsgroepen.

Daarnaast vinden langer of korter durende projecten/activiteiten plaats, proeftuintjes, waarbij mensen elkaar ontmoeten.

Plan van aanpak

Wij adviseren de volgende acties:

1. Gelijktrekken van de leeftijdsgrenzen van de drie leeftijdsgroepen. Dit betreft vooral de ouderengroep (starten vanaf 80). Bijvoorbeeld jaarlijks de groep een jaar opschuiven.
2. Gezamenlijke promotie proeftuintjes voortzetten vooruitlopend op samengaan per Pinksteren 2023.
3. Stappenplan voor ouderenwerk (voorlopig laten bestaan van de huidige wijkindelingen in de HG Spankeren, zoals ook bij MEVE). Voorlopig naast elkaar laten bestaan; vertegenwoordigers gaan bij elkaar kijken en op termijn gezamenlijk activiteiten organiseren.
4. Gezamenlijk pastoraal team: eerst elkaars vergaderingen bij wonen. De huidige ambtsdragers kunnen zo lang de termijn duurt / zo lang zij dat willen in het gezamenlijke pastoraal team deelnemen zodat de overgang zo vloeiend mogelijk verloopt.
5. Pastorale inzet van de pastores vooral voor crisispastoraat, op de kruispunten van het leven. Als de nieuw te beroepen predikant er is, opnieuw afspraken maken over de werkverdeling, rekening houdend met ieders talenten en beschikbare tijd.

Conclusie

Zoals hierboven al beschreven werkt pastoraat, omzien naar elkaar, als cement van de gemeente: we blijven met elkaar verbonden en we zijn een toekomstbestendige gemeente.

Onderling pastoraat wordt ingevuld door gemeenteleden die in het alledaagse leven, persoonlijk of in groepsverband, liefdevol omzien naar elkaar en naar anderen die dat behoeven, in de vorm van een gesprek, praktische hulp of een gebaar van meeleven, met als doel elkaar op te bouwen in geloof, hoop en liefde.

Als we op de wijze die we in dit document voor ogen hebben – pastoraat als gemeentewerk van beide gemeente samen – te werk gaan, verwachten we dat we het pastoraat kwalitatief op niveau kunnen houden, dat de verbinding onderling behouden blijft en dat we toekomstgericht te werk gaan.

Bijlage 9. Overzicht andere kerkelijke activiteiten

Hieronder een overzicht van andere kerkelijke activiteiten

- Bazaar;
- Gelegenheidskoor (ad-hoc koor voor speciale gelegenheden);
- Gemeenteavonden;
- Hervormde Vrouwen Groep 14-daagse bijeenkomsten voor 70-plussers voor bezinning en ontspanning;
- Gespreksgroepen: Vrouw en Geloof, Hannagroep, contactgroepen ouders met jonge kinderen, gespreksgroep rondom 30, Jij en ik-groep
- Kerkenmarkt;
- Kerkenraadsuitje / vrijwilligersontmoeting;
- Kerkvervoer;
- Koffie-ochtenden;
- Koren: gelegenheidskoor, ontmoetingskoor, kerkkoor, Ichtus;
- Liturgisch bloemschikken;
- Met Elkaar Voor Elkaar (MEVE). Gericht op ouderen (75+) met maandelijks bijeenkomsten, gezellige middagen, lezingen etc.;
- Ontmoetingsmaaltijd;
- Open Deur Kring (bespreking inhoud tijdschrift Open Deur) met deelnemers uit de middengroep;
- Samenwerking met de partnergemeenten Berlijn en Wroclaw;
- Studioteam
- Vorming en toerustingsprogramma, per seizoen verschillend (Kringwerk);
- Werkgroep 'Kerk en Israël'.

Bijlage 10. Overzicht werkgroepen

Samenstelling werkgroepen

1) Pastoraat

- Hetty Plantinga
- Anneke Janssens
- Janneken Kaal
- Fred Haandrikman
- Anja Jonkers

2) Diakonaat

- Tinus Pater
- Gerrie Vervelde
- Frens Vosseberg
- Jurriën Kruk

3) Jeugd

- Casper Eikelenboom
- Jantine Groenewold
- Ellen Bollen
- Ronald Brons

4) Juridische zaken

- Chris van Gulyk
- Harmen Stremler

5) Eredienst

- Frans Ort
- Ronald Brons
- Triny Vosseberg
- Lea de Vries
- Janneken Kaal
- Hans Schimmel

6) Communicatie

- Fred Haandrikman
- Rini van Dijkhuizen
- Jolanda Buitenhok
- Tineke van Middelkoop

7) Financiën/Kerkelijk beheer

- Jan Burgers
- Cor te Hennepe
- Gé Eikelboom

- Stef Nieuwland
- Henk Nijman
- Cees Verburg

8) Beleidsplan

- Koos Pluymert
- Andrea Eikelenboom
- Anneke Janssens
- Gert-Jan Meijer

9) Stuurgroep

- Frans Ort
- Jan Burgers
- Fred Haandrikman
- Bert de Lange